

GOVERNAR ELS MUNICIPIS **GOVERNAR** **CATALUNYA**

PER UN MUNICIPALISME DE PROGRÉS

Programa Marc
Eleccions Municipals 2023

EN MARXA

Eix 1. Reivindicació del municipalisme socialista	Pàg. 2
Eix 2. Balanç d'un mandat d'emergència sanitària i de resposta local a les seves conseqüències socials i econòmiques.....	Pàg. 5
Eix 3. Prosperitat i sostenibilitat econòmica	Pàg. 9
3.1. Autonomia i finançament local per a més i millor municipalisme	
3.2. La participació ciutadana per la cohesió social, la igualtat d'oportunitats i bon govern	
3.3. Municipis per una economia democràtica, social i solidària	
3.4. Reindustrialització dels nostres pobles i ciutats per a l'ocupació, el coneixement i la millora de la qualitat de vida	
3.5. Comerç de proximitat de pobles i ciutats, motor econòmic del país	
3.6. Turisme que fa ciutats i pobles	
3.7. Ocupació de qualitat per un creixement inclusiu	
3.8. Innovació i coneixement , factors cabdals per millorar la competitivitat i la cohesió	
3.9. Universitats , impacte social i de coneixement als municipis	
Eix 4. Igualtat i sostenibilitat social	Pàg. 26
4.1. Polítiques de benestar : un dret universal per garantir la inclusió	
4.2. Un territori cohesionat socialment i uns municipis amb barris i serveis dignes	
4.3. Treballem pel dret a l' habitatge digne	
4.4. Serveis de salut de qualitat i universals	
4.5. La seguretat , garantia de llibertat i equitat.	
4.6. Municipis educadors i cohesionats en l'horitzó 2030	
4.7. Cultura , drets i recursos per a tothom	
4.8. Esport per la inclusió, la salut, la convivència i la participació	
4.9. Igualtat i polítiques amb perspectiva de gènere als municipis: un dret fonamental	
4.10. Polítiques per a col·lectius discriminats als municipis	
4.11. Accessibilitat , un dret irrenunciable per fer efectiva la igualtat d'oportunitats	
4.12. Convivència i civisme per una societat més justa i igualitària	
4.13. Memòria democràtica , el paper del món local i, en especial, dels municipis	
4.14. Gent Gran activa i participativa als barris i municipis	
Eix 5. Transició ecològica i sostenibilitat mediambiental.....	Pàg. 60
5.1. Ciutats i pobles verds , sans, sostenibles i resilients	
5.2. Espai públic , dret a la ciutat de tots i totes	
5.3. Transport públic i mobilitat eficient, sostenible i a l'abast de tots els pobles i ciutats	
5.4. Crisi energètica i la seva gestió als municipis	
5.5. Biodiversitat i benestar animal al món local	

EIX 1. REIVINDICACIÓ DEL MUNICIPALISME SOCIALISTA

Socialisme és municipalisme

Des dels seus inicis, el socialisme català ha reivindicat el municipalisme com a expressió d'un poder polític local autònom, amb competències pròpies i amb suficiència de recursos per exercir-les. El municipalisme respon al nostre model de país i a la nostra manera d'entendre el seu millor govern. El municipalisme beu dels principals valors que defensem i és una de les expressions més acurades de la nostra cultura política, dels nostres principis d'actuació política.

Pels i les socialistes, Catalunya és un país, xarxa de pobles i ciutats que s'entrelliguen, que interactuen, s'equilibren i es complementen. Pobles i ciutats configuren l'espai on es desenvolupen les iniciatives de la societat i on les seves dinàmiques s'articulen amb els recursos, els serveis i els límits de la resta d'administracions públiques. I en coherència amb aquest model, el socialisme català defensa per a la governança de Catalunya, com també per a la governança d'Espanya i la d'Europa, el model federalista, un model basat en els principis de subsidiarietat i cooperació, en l'autogovern i la cogovernança, en el respecte i la lleialtat institucional recíproques. Per al socialisme català, l'aposta pel municipalisme és la garantia que el nivell local disposa de tota la legitimitat i dels màxims recursos per exercir, amb voluntat de participació i entesa, la seva part de cogovernança dels afers públics.

Per als i les socialistes, la igualtat, la llibertat, i la solidaritat conformen els nostres principis de referència. Una igualtat i una llibertat que s'apliquen a les persones però també als territoris. Des d'aquests valors, veiem Catalunya com un país territorialment plural i divers on tots els seus habitants han de disposar dels mateixos drets i oportunitats per exercir-los lliurement i solidària. Un objectiu que sense el municipalisme no es pot assolir. El municipalisme és clau per trencar o prevenir dinàmiques de jerarquització territorial basades en la lògica centre-perifèria i, en canvi, permet empènyer el reequilibri territorial redistribuint els rols de capitalitat. El municipalisme és la palanca de la igualtat i la solidaritat entre territoris.

Per als i les socialistes, la política és assumir responsabilitats, fer-se càrrec dels problemes i dels reptes col·lectius per, a partir dels nostres valors, oferir respostes a la ciutadania. Donar la cara, responsabilitzar-se per transformar la societat és el moll de l'os de la política socialista, una política que es pensa alhora fiable, realista i valenta. I no hi ha forma més directa d'exercir aquesta política que des de la proximitat, des del contacte immediat i continuat amb els veïns i veïnes.

L'empremta del municipalisme socialista

Des de les primeres eleccions municipals, la presència als consistoris de regidors i regidores, d'alcaldes i alcaldesses socialistes ha estat una constant. La immensa majoria dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya han estat representats i/o governats pel municipalisme socialista: des de Barcelona, capital i gran conurbació del país, fins a desenes de pobles de menys de 100 habitants; des de les principals ciutats, metropolitanes o dels altres territoris, fins a multitud de viles de la costa o de l'interior, de plana o de muntanya.

Totes les circumstàncies socials i vicissituds polítiques per les que ha passat el nostre país en aquests quaranta-quatre anys han trobat als ajuntaments catalans la contribució o el lideratge del municipalisme socialista.

Als primers temps, després de l'abandó dels ajuntaments franquistes, el municipalisme socialista retorna o dona per primer cop dignitat urbana arreu on està present. Els serveis bàsics es modernitzen o arriben a centres, barris i urbanitzacions. Els veïns i veïnes tornen a sentir seus el seu poble o la seva ciutat, a conquerir amb festes majors i activitats populars els carrers i places; a entrar als ajuntaments per retornar-los a la ciutadania. Sense oblidar el paper fonamental per superar el risc de la consolidació de dues comunitats socials i lingüístiques a Catalunya, alhora que es donava tothom l'oportunitat d'aprendre el català (el Consorci per a la Normalització Lingüística neix per la iniciativa dels ajuntaments socialistes) i es conferia ple reconeixement a la cultura catalana feta en castellà.

De seguida, però, es voldrà anar més enllà i amb la idea força de la qualitat urbana, es construeix una visió integral de l'urbanisme i la mobilitat, s'aposta pel transport públic, es reforça l'Estat del benestar amb reivindicacions i inversions en centres educatius, centres de salut, biblioteques i poliesportius i desenvolupen nous models de participació ciutadana. Tanmateix, el més important d'aquesta etapa és la definició de projectes globals, estratègics per als municipis, veritables esforços de concertació ciutadana per consensuar la visió de futur de cada població i en aquest camí trobar la seva singularitat.

Assolit aquest segon pas, el municipalisme socialista aborda a fons polítiques de dinamització econòmica (comerç, foment de noves activitats, turisme, suport a les empreses, formació dels treballadors...) i de protecció i benestar social (serveis socials, lluita contra la pobresa, programes compensatoris, equipaments especialitzats...) i desplega iniciatives a mitjà i llarg termini per incidir en aspectes estratègics com el reciclatge i la reducció de la contaminació, la conservació del patrimoni i la promoció cultural, l'establiment d'una xarxa d'escoles bressol i, sobretot, l'accés a l'habitatge. Aquesta línia d'actuació instal·larà en la ciutadania la percepció dels ajuntaments com una administració clau a l'hora de fer front als grans reptes socials dels nostres temps: igualtat home-dona, envelliment, impacte de la immigració, convivència, sostenibilitat...

L'última dècada viscuda pel nostre país, sens dubte, ha posat a prova aquesta percepció. I el mínim que es pot dir és que l'hem superada amb nota. La resposta equivocada dels governs català, espanyol i europeu a la gran crisi de 2008, on es va apostar per l'austeritat i el replegament de l'Estat, va detreure grans recursos i capacitats també a l'administració local, però no per això el municipalisme socialista va deixar d'estar a primera línia per pal·liar els efectes més punyents de la crisi (pobresa energètica, menjadors escolars, habitatge social, inversions i compres públiques, canvis en la fiscalitat...) i per liderar-ne la sortida des de les polítiques locals.

Quan la gran crisi semblava redreçar-se, la societat catalana entra en el punt àlgid de l'enfrontament atiat pel procés independentista (retroalimentat per la política miop del govern d'Espanya en mans del PP) i els nostres pobles i ciutats es van veure sacsejats per la divisió sobre la seva catalanitat i pels debats sobre l'espai públic.

També en aquests difícils moments i malgrat duríssims atacs polítics i personals, el municipalisme socialista va mantenir la seva coherència i, sense defugir la seva responsabilitat, defensà el compliment de la llei i el marc constitucional i estatutari i posà especial cura en preservar la unió i la concòrdia entre tots els veïns i veïnes a partir del diàleg i el pacte.

Quan les enormes tensions de la tardor de 2019 començaven a esmorteir-se i alhora el nou govern progressista d'Espanya consolidava el canvi de rumb en les polítiques socials i econòmiques, ens va colpejar la pandèmia de la covid-19 que ens va obligar al confinament general primer i a les posteriors recuperacions progressives, parcials i sovint transitòries, de la normalitat (l'ús obligatori de mascaretes al transport públic és encara molt recent).

Sense dubtar-ho, el municipalisme socialista entomà el repte majúscul de prestar els serveis municipals, malgrat el confinament, i va implantar l'atenció virtual i en remot, tot readaptant les funcions de la via pública i prioritzant l'assistència domiciliària als més vulnerables però sobretot incidint en la funció de suport a la preservació de la salut dels veïns i veïnes (vigilàncies, residències, informació, vacunacions, infraestructures) i de suport a l'escolarització a distància (material informàtic, connexions, beques).

I encara sense solució de continuïtat el febrer de 2022 va esclatar, també de forma imprevista, la guerra a Europa a conseqüència de la invasió d'Ucraïna per part de Rússia amb el seu enorme impacte sobre les expectatives econòmiques i comercials mundials i sobre els preus de l'energia i dels cereals i dels fertilitzants.

A Catalunya arribaren milers de refugiats ucraïnesos i la inflació (primer de l'energia, després dels aliments), seguida de la pujada dels tipus d'interès destinada a contenir-la, torna a portar la incertesa i la inquietud a les famílies. De nou el municipalisme socialista va haver de reajustar el guió atent a les conseqüències de la nova situació sobre els seus conveïns i sobre les seves finances (especialment sensibles a la pujada dels preus de l'energia).

Afortunadament, la resposta d'Espanya i Europa, que ha estirat també de Catalunya, davant aquestes últimes crisis ha estat diametralment oposada a la de fa deu anys i els ajuntaments han vist com els estats, de manera mancomunada a escala europea, posaven en marxa molts programes i recursos, amb el Fons Next Generation al capdavant, tant per contrarestar els efectes de la pandèmia abans i després de l'exitós programa de vacunació massiva i gratuïta, com per reconstruir l'economia sobre noves bases més sostenibles, com per estar en millors condicions d'afrontar epidèmies, com en aquests últims mesos per garantir el poder adquisitiu (pujada de les pensions, intervenció dels preus dels combustibles, gratuïtat de rodalies...) i els llocs de treball (estabilització dels funcionaris interins, crèdits a les empreses...).

Durant quaranta-quatre anys, el socialisme català ha exercit doncs en cada moment i en tota circumstància la seva vocació municipalista arreu on ha tingut el suport ciutadà per fer-ho. Però en tots aquests anys, el socialisme català també ha reivindicat el municipalisme des dels altres nivells de govern en els que ha tingut responsabilitats. Tres, entre molts, exemples il·lustren aquest compromís.

El primer és la Carta Municipal de Barcelona, aprovada només quan varen coincidir alhora governs socialistes a Catalunya i a Espanya, i tots els convenis que la desenvolupen.

El segon és la concepció, abanderada pel socialisme català, dels JJOO de Barcelona 92 que en va fer un gran esdeveniment repartit per molts municipis de Catalunya (seus esportives i el traçat del camí de la torxa olímpica). El tercer és la coneguda com a Llei de barris, el primer gran instrument estratègic al servei de la transformació urbana i social dels municipis catalans impulsat per la Generalitat de Catalunya sota les presidències de Pasqual Maragall i José Montilla.

EIX 2. BALANÇ D'UN MANDAT D'EMERGÈNCIA SANITÀRIA I DE RESPOSTA LOCAL A LES SEVES CONSEQÜÈNCIES SOCIALS I ECONÒMIQUES

Els reptes actuals dels municipis catalans

Com hem apuntat, la gran recessió de 2008, que va aprofundir les desigualtats econòmiques i socials mitjançant una política d'austeritat que va fer recaure el cost de la recuperació en les classes populars i mitjanes, i el canvi radical que ha significat la lluita contra la crisi provocada per la pandèmia de la covid-19 amb un retorn a les polítiques socialdemòcrates de solidaritat i cooperació en el marc de la UE, ens situen en un moment crucial per afrontar els grans reptes de futur, definits a mitjà termini per l'Agenda 2030, a llarg termini pel Pla España 2050 i a curt termini pel Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia, que fixa els elements vertebradors del nou paradigma socioeconòmic en la transició ecològica, la transformació digital, la cohesió social i territorial, i la igualtat de gènere. En tots aquests aspectes els municipis han de jugar un paper essencial.

Recuperació econòmica.

Espanya i Catalunya afronten la reactivació econòmica després de la pandèmia en una situació radicalment diferent: a Espanya, malgrat la crispació política i el soroll mediàtic, el govern liderat per Pedro Sánchez ha aprovat tots els pressupostos de la legislatura i ha tirat endavant la seva agenda legislativa, amb mesures tan importants com l'increment del salari mínim, la limitació dels preus de l'energia o l'arribada dels fons europeus Next Generation. A Catalunya, però, el govern de la Generalitat continuat embolicat en els miratges del procés i en la competència ferotge entre ERC i Junts per liderar l'espai independentista, fet que ha provocat la ruptura del govern de coalició.

Davant de la inacció i la inoperància de la Generalitat, el PSC ha assumit el lideratge amb la presentació de propostes en els àmbits d'actuació més importants, com són la prosperitat econòmica, la protecció social, la transició ecològica, la millora de les infraestructures, i la seguretat ciutadana.

La promoció econòmica impulsada pels municipis ha d'evitar la desaparició d'empreses implantades al territori, ja sigui pel seu trasllat fora de Catalunya o per la seva desaparició, així com oferir atractius que permetin atraure inversions que generin un alt valor afegit i permetin crear llocs de treball de qualitat. Catalunya, a través dels municipis, ha de recuperar la posició capdavantera en el progrés industrial d'Espanya i situar-se entre les regions principals de l'àmbit mediterrani. Per això cal oferir un entorn de qualitat, respectuós amb el medi ambient, i uns treballadors altament qualificats, la qual cosa implica un impuls decidit a la formació professional en àrees emergents relacionades amb la transició ecològica, el creixement sostenible i l'atenció social.

L'objectiu final ha de ser la millora de la productivitat i la competència en qualitat i en R+D+i, i no en la preeminència de sectors intensius en mà d'obra poc qualificada, que ofereixen llocs de treball de poca qualitat i mal remunerats. L'augment del salari mínim ha corregit en part aquesta situació, però cal aprofundir en el canvi del model productiu.

També s'ha de millorar la dinamització de les àrees comercials urbanes per tal de donar vida als barris i evitar la seva degradació, compatibilitzant l'activitat econòmica amb els habitatges i limitant l'extensió de pisos turístics, sobretot en les grans ciutats.

Protecció social

Les polítiques públiques impulsades pel govern de Pedro Sánchez, per tal de no deixar ningú enrere, situen la lluita contra la desigualtat social, com un element prioritari de les polítiques socialdemòcrates, perquè la taxa del risc de pobresa continua molt elevada, tant a Espanya com a Catalunya.

L'administració local es troba en primera línia de la lluita contra la pobresa i l'exclusió social, malgrat que les competències dels serveis socials siguin d'una Generalitat que, també en aquest camp, ha deixat de liderar i d'aplicar polítiques socials que vagin a l'arrel dels problemes i siguin específiques per als col·lectius més vulnerables. Els problemes s'agreugen quan aquestes problemàtiques es concentren en barris concrets dels municipis, que necessiten l'impuls d'una nova llei de barris, que regeneri la trama urbana i permeti millorar l'accés a un habitatge digne, i que permeti una millora de la qualitat de vida de les persones en perill d'exclusió social.

Malgrat no tenir competències específiques, els ajuntament socialistes han actuat en el terreny de les polítiques municipals d'habitatge i també en la promoció econòmica. Però també han actuat en el camp de l'educació, treballant per l'ampliació de l'oferta de places de formació professional segons les necessitats del teixit productiu de cada municipi i amb una defensa del sistema públic de sanitat, sobretot d'atenció primària, que s'ha deteriorat per la reducció de serveis i la manca d'inversions de la Generalitat.

Des dels municipis també s'han reforçat i impulsat els serveis socials per tal d'arribar a més persones i ampliar la xarxa de protecció davant de la crisi socioeconòmica provocada per la pandèmia. En aquest sentit, cal treballar per exigir una millora en l'aplicació de la llei de dependència i en la protecció dels sectors més vulnerables, amb el mateix temps que s'impulsen polítiques públiques per la igualtat de gènere i de no discriminació de persones ni col·lectius específics.

Sostenibilitat

La transició ecològica justa i compromesa amb els tractats internacionals se situa en el centre del nostre projecte polític, perquè donar resposta a la crisi ecològica i al canvi climàtic és urgent, però també una oportunitat de progrés social i econòmic, junt amb la digitalització i la implantació d'un nou model energètic neutre i renovable.

La nostra prosperitat ha de fonamentar-se en un model econòmic i productiu diferent, més conscient, respectuós i eficient en l'ús dels recursos, més prudent en la generació d'externalitats negatives, circular, amb un decidit impuls de l'economia descarbonitzada, renovable i justa, econòmicament pròspera i mediambientalment i demogràficament sostenible.

Els municipis han de liderar les transformacions necessàries per afrontar aquests reptes de futur amb l'objectiu de facilitar la creació de comunitats energèticament sostenibles, productores d'energies renovables i energèticament eficients, que passa per la millora dels equipaments i instal·lacions municipals, l'impuls de projectes d'energies renovables respectuosos amb el medi ambient, i el foment d'una mobilitat sostenible, amb la prioritització del transport públic i dels vehicles elèctrics.

També cal exigir una nova llei de barris que tingui com a eix clau l'eficiència energètica dels edificis i habitatges, juntament amb la implantació de mesures per tal que la ciutadania i les empreses apliquin mesures d'estalvi energètic.

Un dels reptes fonamentals del proper mandat serà la reducció dels residus i l'establiment de sistemes de recollida eficients que fomentin el reciclatge i la reducció dels residus, mitjançant l'establiment de nous sistemes de recollida que millor s'adaptin a cadascun dels municipis.

Seguretat

La seguretat pública s'ha transformat en un eix central de les preocupacions dels ajuntaments catalans i ha centrat una part important del debat polític en l'àmbit local i nacional. Aquest fet ha estat motivat per tres factors essencials:

- l'augment de les ocupacions delictives d'habitatges,
- l'increment de la percepció d'inseguretat i
- la manca d'una política de seguretat clara per part de la Generalitat de Catalunya.

Catalunya és la comunitat autònoma amb més ocupacions il·legals d'habitatges, que suposen un 42% del total de l'Estat espanyol. Els municipis es troben en el centre d'aquesta problemàtica i els ciutadans en pateixen les conseqüències, bé per haver-se vist privats d'un habitatge de la seva propietat a causa d'una ocupació il·legal o bé per patir situacions que trenquen la convivència i suposen riscos a la seguretat de les persones que conviuen en els barris o comunitats de veïns on es produeixen les ocupacions. Però és que, tampoc són aliens a la inseguretat que pateixen aquells que practiquen l'ocupació, ja que a l'augment d'ocupació d'habitatges s'hi suma una proliferació d'ocupacions de naus industrials o locals comercials que incrementa la inseguretat dels mateixos ocupants i és contrària als usos del planejament i genera situacions d'infrahabitatge.

Malgrat els esforços de la policia, local i autonòmica, així com la resta de serveis municipals, les ocupacions s'estenen i es multipliquen. No s'ha dotat els ajuntaments dels recursos econòmics adequats i suficients per fer front a la problemàtica existent, ni per atendre aquelles persones que es troben en situació de vulnerabilitat en l'àmbit d'habitatge i d'exclusió econòmica i social, amb la conseqüència directa que aquestes persones es veuen, en molts casos, abocades a ocupar un habitatge de manera il·lícita, i fins i tot han de fer front a pagaments a màfies que es beneficien impunement del fenomen. Tots els municipis compartim els problemes d'accés dels nostres veïns i veïnes a l'habitatge i hi destinem recursos a aquesta funció social, sovint més enllà de les nostres competències i possibilitats pressupostàries.

Els municipis som conscients del drama de moltes famílies que no poden accedir a un habitatge. Però, les actuacions públiques per redreçar aquesta situació són incompatibles amb una situació que frega el descontrol i que implica que alguns s'arroguin el dret d'ocupar immobles aliens, menys encara quan aquests «alguns», són de forma cada cop més habitual, autèntiques màfies que a través de la comissió del delictes, s'aprofiten de persones i famílies vulnerables i que generen inseguretat i danys a les comunitats de veïns, habitualment en els barris més vulnerables de pobles i ciutats.

Davant d'aquest panorama, cal reivindicar des del món local mesures més efectives davant les ocupacions il·legals d'immobles (així com una major corresponsabilitat dels grans tenidors per garantir la funció social de l'habitatge que promou la Constitució).

Aquesta situació, juntament amb l'increment de furts i robatoris, àmpliament difosos pels mitjans de comunicació, han provocat una augment de la percepció d'inseguretat, que ha tingut com a conseqüència un increment de la pressió sobre els ajuntaments, per tal de fer front amb una major demanda de la presència de les policies locals i la instal·lació de càmeres de seguretat als carrers dels municipis.

Els ajuntament han actuat davant de la inacció de la Generalitat, que és la responsable de la seguretat pública de Catalunya, però que no té un model de seguretat, no actua davant de la problemàtica plantejada i ha deixat que el Cos de Mossos d'Esquadra, la policia pròpia i de referència a Catalunya, hagi quedat infradotada en personal i mitjans, a més de provocar una crisi de comandament dins del cos que dificulta l'actuació diària dels i les agents sobre el terreny.

La seguretat pública és una prioritat dels governs locals socialistes, perquè les polítiques de seguretat són un element més de les polítiques socials que impulsem a l'àmbit municipal.

EIX 3. PROSPERITAT I SOSTENIBILITAT ECONÒMICA

3.1 AUTONOMIA I FINANÇAMENT LOCAL PER A MÉS I MILLOR MUNICIPALISME

Les dues crisis que durant aquest segle han suportat els ajuntaments, la gran recessió de 2008 i la crisi provocada per la pandèmia de la covid-19, han posat de manifest la capacitat de flexibilitat i resiliència dels municipis catalans, però, també, les disfuncions i carències en el règim jurídic actual i en les hisendes locals.

Els governs locals catalans van arribar a la crisi de 2008 amb una reivindicació clara de més protagonisme. Aquesta reivindicació estava basada en la importància progressiva de les polítiques locals en la gestió dels serveis públics, però, també, en la creença que molts dels reptes que la societat té plantejats deuen afrontar-se en la proximitat.

La resposta del govern del PP va ser llavors retallar competències i limitar la capacitat de despesa dels governs locals, estratègia oposada a la de molts països europeus que en aquells anys havien aprofundit en els principis de la Carta Europea de l'Autonomia Local. Pel que fa a Catalunya, els governs de la Generalitat des de 2011 no van desenvolupar una política pròpia de relançament dels governs locals, trencant-se així l'impuls municipalista dels governs catalanistes i d'esquerres dels presidents Maragall i Montilla.

La pandèmia de la covid-19 ha tornat a estressar les polítiques públiques locals malgrat que les ciutats i els governs locals surten ben parades del combat amb la pandèmia si tenim en compte la feblesa del seu marc jurídic i de les seves hisendes. Una vegada més s'han posat de manifest les limitacions del govern local per afrontar els importants reptes que Catalunya i el món tenen plantejats: la lluita contra el canvi climàtic, la transició energètica i la transformació digital. En aquest sentit, els governs locals han de ser reconeguts com a aliats estratègics del Govern de la Generalitat en l'execució d'aquestes estratègies de transició.

L'anterior manca d'actuacions de millora del govern local per part dels governs del Partit Popular i dels partits independentistes a Catalunya contrasta amb les decisions preses pel govern de l'Estat liderat pel president Pedro Sánchez. D'una banda, el Consell de Ministres va fixar el límit de despesa no financera de l'Estat per al 2023 en 198.221 milions d'euros, xifra rècord superior en un 1,1% l'any 2022, i va mantenir la suspensió de les regles fiscals que permetran als governs locals l'ús del romanent de tresoreria d'exercicis anteriors. De l'altra, cal destacar el reconeixement de les entitats locals en l'execució del Pla Nacional de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR) finançat amb els fons extraordinaris Next Generation EU. Els desplegament de programes adreçats a les entitats locals dels ministeris de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana; Indústria, Comerç i Turisme; Política Territorial o Drets Socials i Agenda 2030, en són testimoni.

De fet, els governs locals estan liderant en moltes ocasions les accions per aconseguir un món més just i sostenible, com ho demostra el fet que la nova Agenda Urbana i els ODS es basen de manera important en l'acció dels governs locals.

En un context mundial de constant urbanització, de protagonisme creixent de les ciutats i d'aprofundiment dels desequilibris territorials en el nostre país - municipis superpoblats conviuen

amb municipis rurals amb processos de despoblament i d'envelliment progressius - els socialistes creiem que la millora del govern local és una acció estratègica per a Catalunya.

Un major protagonisme de les ciutats i pobles; la seva representació reglada en la definició de polítiques públiques; l'establiment de mecanismes de cooperació reals amb la Generalitat i l'Estat en el marc del federalisme, del principi de subsidiarietat i de l'autonomia local; la revisió del finançament local, etc., són aspectes que els socialistes volem afrontar de manera decidida per reprendre l'agenda local abandonada darrerament.

Pels motius exposats, proposem una sèrie d'accions que desenvolupant les competències i les capacitats que reconeix als governs locals el Títol II de l'Estatut de Catalunya reforcin la seva posició institucional i financera:

1. Cal redactar la nova Llei de governs locals de Catalunya amb un ampli consens parlamentari i amb el suport de les entitats municipalistes. El PSC vol un marc legislatiu local a Catalunya que, en línia amb les previsions estatutàries, doti d'un ampli ventall de competències els governs locals, amplii l'autonomia local i estableixi unes bases financeres estables que donin compliment al principi de suficiència financera. També donem suport a la definició d'un **règim especial per als municipis rurals** en funció de la previsió estatutària del principi de diferenciació i de les previsions de la LBRL d'establiment de règims especials.

2. En paral·lel, volem un impuls immediat de les hisendes dels ajuntaments catalans. Coherentment amb els principis i regulacions que sobre la hisenda local va establir l'Estatut, proposem:

2.1. Un augment significatiu de la participació dels governs locals catalans en el ingressos de la Generalitat. El PSC parteix de la filosofia que les transferències de la Generalitat als governs locals han de ser majoritàriament incondicionades, i actualment només un 14,7% del total de transferències de la Generalitat (2019) ho són.

En aquest sentit, volem que es reguli la participació dels governs locals en els ingressos de la Generalitat distribuint els recursos entre els diferents municipis d'acord amb els criteris de necessitat i de capacitat fiscal. Per això, defensem la promulgació d'una llei que instrumenti aquesta participació, dotant-la d'un caràcter estable.

Actualment el **Fons de Cooperació Local de Catalunya (FCLC)** és l'única transferència corrent no condicionada de la Generalitat als governs locals. Mentre s'aprova la llei que reclamem, proposem que l'actual Fons de Cooperació Local de Catalunya arribi progressivament, i en quatre anys, al 3% dels ingressos corrents de la Generalitat, el que vol dir passar d'una dotació anual de 136 milions d'euros (2022) a una de 760 (2026).

2.2. Transferències corrents per finançar programes i serveis de competència compartida entre la Generalitat i els ajuntaments. Es tracta de subvencions (condicionades) que tenen per objectiu finançar programes locals de benestar, educació, habitatge, etc. Proposem un augment progressiu d'aquestes transferències fins a arribar al 10% dels ingressos corrents de la Generalitat en 2026. Aquest recursos han d'anar destinats a millorar els contractes

programa dels Serveis Socials Bàsics (SSB) i dels Serveis d'Atenció Domiciliària (SAD), augmentar les dotacions per escoles bressol, el finançament de les escoles de música, etc.

A més, proposem que la col·laboració econòmica de la Generalitat amb aquests serveis locals estigui sempre regulada per **contracte programa**, definint de forma clara i transparent les característiques de la col·laboració.

2.3. Les transferències de capital de la Generalitat als governs locals són importants per recuperar la inversió pública territorialitzada. Aquests darrers anys la inversió local ha caigut per sota dels nivells que garanteixen un manteniment adequat de les infraestructures i serveis públics locals. El principal instrument del govern de la Generalitat per col·laborar amb la inversió local, que és el PUOSC, s'ha convertit en testimonial (el pressupost de la Generalitat per a 2022 va destinar 49,8 Milions d'euros a aquest pla), i s'ha finançat tradicionalment i en gran part amb els recursos de l'Estat i de les diputacions.

Davant aquesta realitat, proposem la creació d'un nou Fons per a la Inversió Local que substitueixi l'actual PUOSC i permeti garantir les inversions locals, de manera que faciliti la planificació i afavoreixi els municipis de menor dimensió. L'objectiu de cara a la dotació d'aquest Fons és arribar als 225 milions d'euros anuals d'aportació de la Generalitat.

2.4. El rendiment de l'Impost sobre les estades en establiments turístics (taxa turística) ha de ser 100% per als ajuntaments. El turisme és una important activitat econòmica que contribueix a l'economia catalana, però el cost de serveis públics addicionals per pal·liar algunes de les seves externalitats negatives ho financen els ajuntaments. La Generalitat va ingressar 56 milions d'euros per aquest impost en 2019, del qual els ajuntaments només van rebre el 40%. És per això que demanen que la recaptació d'aquesta taxa vagi íntegrament al municipi on s'ha cobrat l'impost i que es flexibilitzi l'ús d'aquests recursos.

2.5. Catalunya té plantejats dos grans reptes: la transició energètica i la transformació digital. Sense un impuls conjunt de totes les administracions la societat catalana pot perdre el tren del futur. Per això reclamen al Govern de la Generalitat que reconegui als governs locals com aliats estratègics establint una participació local d'un 25% com a mínim en el conjunt dels Fons Next Generation EU gestionats per la Generalitat.

3.2 LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA PER LA COHESIÓ SOCIAL, LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS I EL BON GOVERN

Els governs locals han estat fonamentals en la millora de les condicions de vida de la ciutadania de Catalunya en els últims 40 anys, i està prou demostrat que la proximitat ha estat un element clau en la recerca d'una major eficàcia en la prestació dels serveis i en el diàleg amb la ciutadania.

Avui dia és fonamental liderar la gestió dels interessos públics locals amb una nova òptica. Les interdependències entre l'administració, la ciutadania, els agents socials i econòmics i la resta

d'administracions públiques implica pensar i actuar sota nous paràmetres en la forma de governar els afers públics, reconeixent la pluralitat d'actors en la construcció del projecte de ciutat.

Els ajuntaments han vertebrat tradicionalment la seva organització al voltant del desenvolupament econòmic, l'ordenació del territori, els serveis a les persones i la sostenibilitat. Aquest tipus d'organització actua de forma especialitzada i segmentada, a partir d'una concepció de responsabilitats polítiques compartimentades, quan la demanda de la societat implica respostes de naturalesa complexa a problemes i realitats que són força diferents de situacions passades.

Hem de continuar millorant el sistema de captació de recursos mitjançant una major corresponsabilitat de la Generalitat de Catalunya en la garantia de la suficiència i l'autonomia financera dels municipis, i per això promourem mesures per revisar la reglamentació dels impostos locals per dotar-los de més equitat i transparència.

OBJECTIUS I MESURES

Promoure una nova manera de governar: participació democràtica, transparència i igualtat d'oportunitats

Potenciarem **formes diverses i creixents de col·laboració**, cooperació, coordinació i corresponsabilització entre els ajuntaments, la societat civil, els agents socials, les empreses i la ciutadania.

Impulsarem la **participació ciutadana** amb estratègies de comunicació centrades en **l'aplicació de les TIC**, tot potenciant, també, els sistemes participatius i de consulta ciutadana basats en la **xarxa digital**.

Continuarem donant suport al moviment associatiu (cultural, veïnal, esportiu, educatiu...) en aspectes de formació, assessorament, suport en materials i espais, etc., per tal de millorar les condicions de prestació dels serveis que realitzen a la comunitat.

Ordenarem i millorarem els canals de participació ciutadana, normalitzant els mecanismes de **democràcia directa** com a mecanismes de debat públic d'idees i propostes, aprofitant la potencialitat de les noves tecnologies.

Donarem suport als processos de millora de les entitats dels nostres pobles i ciutats per tal d'enfortir-les i potenciar-les perquè serveixin com a eines de vertebració de la societat civil, de transformació, d'espai de trobada i de relació de les persones. Des del PSC considerem que aquesta xarxa suposa un gran actiu de capital social que ha de ser valorat com un element fonamental en l'enfortiment del sistema democràtic.

Implicarem el tercer sector en processos de prestació de serveis com a forma d'apoderament i corresponsabilitat de la societat civil en el territori.

Promourem la participació en la planificació mitjançant els **pressupostos participatius**.

Impulsar un procés de regeneració democràtica i de demostració del nostre compromís ètic

Impulsarem l'aplicació de codis ètics en tots els consistoris, amb projectes de reglaments específics que garanteixin un escrutini permanent de l'acció dels nostres regidors i regidores.

Promourem un model de transparència més enllà de les normatives actuals que permeti donar visibilitat permanentment a l'acció de govern.

Fomentarem un compromís de legalitat i bon ús dels recursos públics amb sistemes d'informació oberts i transparents sobre les implicacions legals i econòmiques de les decisions de govern.

Promourem sistemes d'avaluació permanents i de retiment de comptes per tal d'informar de manera sistemàtica i rigorosa l'acció dels nostres governs locals amb criteris objectius i verificables.

Fer una administració més eficient, més accessible, i propera a la ciutadania

Impulsarem el conjunt d'actuacions que treballin per a la **simplificació de la tramitació**, tot posant la **proximitat en el servei a les persones** i la **reactivació econòmica com a prioritats del procés de modernització administrativa**, tal com s'ha fet en els centres de serveis socials i les oficines d'atenció ciutadana que, sense alterar la seva ubicació territorial i els criteris de proximitat al ciutadania, ha tingut com a resultat l'aplicació de millores en els processos d'atenció.

Accelerarem tots els processos vinculats a la implantació de **l'administració digital** per convertir-nos en una administració pionera en aquest camp.

Reorientarem el conjunt de serveis municipals, optimitzant i reformulant la seva forma de treballar i d'atendre a la ciutadania, per adaptar-se a les noves necessitats ciutadanes i de la societat civil emprenedora i proactiva.

Posarem en marxa un mecanisme obert, participatiu, clar, adaptat i viable, **d'avaluació de les polítiques públiques** exercides al llarg del mandat, que contribueixi a la implementació de millores i correccions de les ja executades.

Millorarem els canals d'atenció a la ciutadania per tal de garantir **l'accessibilitat universal i la supressió de barreres en edificis de titularitat municipal** i, de l'altra, per implementar accions d'accessibilitat comunicativa, com ara els llocs web i les aplicacions mòbils que els ens locals posen a disposició de la ciutadania per fer tràmits o consultes.

Desplegarem les cartes de serveis dels serveis municipals que ho necessitin, a on determinarem els nostres compromisos amb els usuaris en termes de nivell de qualitat en la prestació que fonamentarà l'avaluació de la gestió municipal.

Enfortirem el paper del Tercer Sector (cooperatives, entitats i empreses socials sense afany de lucre) de la ciutat en la gestió de projectes impulsats des de l'ajuntament.

Descentralitzarem la presa de decisions en la gestió de tots els serveis municipals de proximitat per agilitzar l'atenció a la ciutadania, l'adjudicació de prestacions i serveis, i fer-la més adaptada a la realitat territorial.

Reforçarem el Consell de Governos Locals de Catalunya i establirem mecanismes de cogovernança dels municipis amb la Generalitat, en aquells assumptes d'interès pels municipis o que puguin tenir relació amb el respecte a l'autonomia local.

Aplicar el màxim rigor i solvència en la gestió de les finances municipals

Mantindrem els nivells de despesa i estalvi per continuar prestant els serveis més necessaris i actuant amb una política inversora que ajudi a la reactivació econòmica dels pobles i ciutats.

Continuarem aplicant una **política financera** amb visió a llarg termini, rigorosa, estable, responsable i compromesa amb les necessitats dels catalans i les catalanes.

Mantindrem la nostra política fiscal sense incrementar els tipus impositius, més enllà de l'augment de l'IPC, exigint però una major participació en la distribució de l'IVA i dels IEE (Impostos Especials de l'Estat), i en una progressiva política de fiscalitat justa, estudiant models adients a la nostra posició ideològica respecte a la distribució de la renda.

Demanarem al Govern de la Generalitat que augmenti els recursos dedicats als municipis.

3.3. ELS MUNICIPIS PER UNA ECONOMIA DEMOCRÀTICA, SOCIAL I SOLIDÀRIA

La crisi econòmica i el deteriorament de les condicions de treball, la precarietat, els baixos sous, els riscos d'augment de la vulnerabilitat indiquen que cal renovar les propostes econòmiques per fer front a l'hegemonia d'un model neoliberal que solament fomenta exclusió i pobresa, i una injusta distribució de la riquesa.

En els últims quinze anys, davant de la necessitat de renovar el discurs i les posicions envers aquesta situació, han irromput en l'escenari polític, econòmic i científic, termes com la innovació social, l'economia col·laborativa, l'empresa social, la responsabilitat social empresarial, la ciutadania corporativa, l'economia circular, l'economia del bé comú, l'economia solidària i les pràctiques econòmiques alternatives. La irrupció d'aquest nou lèxic s'ha fet palès durant l'última crisi i en el context de transformació estructural de les economies. És la resposta de la ciutadania com a rebuig i context de deslegitimació del model econòmic imperant, basat en l'empresa que maximitza beneficis i posant en valor la dimensió social.

Hem de reivindicar l'economia social i solidària com un sistema que promou la participació integral de les persones, fomenta l'aprenentatge i el treball cooperatiu i permet incrementar els nivells de compromís dels seus membres i de les seves organitzacions, i generar, alhora, una cultura de cooperació, de confiança mútua, de compromís i de valors compartits que reforcen la identitat col·lectiva i el sentit de pertinença.

En aquest sentit, les orientacions d'una veritable economia social i democràtica estarà orientada al foment de la qualitat i la sostenibilitat de la vida i del medi ambient, així com l'equitat de gènere, l'arrelament territorial i l'economia de proximitat.

OBJECTIUS I MESURES

Promoure l'economia social i solidària

Impulsarem, d'acord amb els agents econòmics l'elaboració d'un **Pla director de l'economia social i solidària català per a implementar als municipis**, amb l'objectiu d'establir un full de ruta pel que fa a les prioritats de les empreses d'economia social en l'àmbit local que prestarà especial atenció a aquells models i propostes que sota criteris d'innovació social, han de ser —en un futur— els referents claus de les polítiques municipals del sector.

Fomentarem la creació de mecanismes d'assessorament municipals i comarcals que maximitzi els esforços públics en aquest camp i acompanyi de forma eficient les experiències d'economia social en el seu desenvolupament.

Enfortir les estructures de l'economia social potenciant millores en la gestió i formació de responsables de la governança de les seves entitats

Impulsarem la visibilitat de les empreses d'economia social en la ciutadania i alhora garantirem la seva presència en els àmbits socioeconòmics locals.

Fomentarem els principis del treball cooperatiu i de l'economia social en totes les seves formes en la formació per l'emprenedoria que impulsarem a través de l'FP l'FO i la Universitat.

3.4 LA REINDUSTRIALITZACIÓ DELS NOSTRES POBLES I CIUTATS PER IMPULSAR L'OCUPACIÓ, EL CONEIXEMENT I LA MILLORA DE LA QUALITAT DE VIDA

Ja no podem parlar de les ciutats de serveis exclusivament. La realitat ens diu que el sector industrial és i serà determinant en l'evolució de l'economia, que contribueix significativament a la creació de valor i la generació de riquesa, i que és un element clau en el procés de creixement econòmic i de construcció d'una societat més inclusiva.

La indústria i el que s'anomena serveis avançats a la producció (enginyeria, TIC, , finances, administració, etc.) tindran un paper central en el futur dels nostres pobles i ciutats, tant en el procés de modernització del que resta com espais industrials, com de complementarietat amb l'economia metropolitana.

L'excel·lència investigadora i la generació de coneixement és un gran camp a recórrer que cal accelerar per esdevenir un nou *hub* global de la indústria del coneixement, com a element bàsic dels increments de productivitat i competitivitat dels agents i sectors econòmics. Factors, tots ells, que promouen una major riquesa i ocupació al territori i en les persones.

Cal continuar impulsant l'atracció de l'activitat econòmica, i més concretament la inversió estrangera amb el suport exprés al treball amb les petites empreses i microempreses per superar les barreres a la competitivitat.

Continuem proposant que la màxima prioritat dels pròxims governs municipals sigui la creació de llocs de treball i els i les socialistes proposem que al suport a la transformació industrial, la inversió en obres, infraestructures i rehabilitació, com a motor econòmic, l'acompanyi un suport directe a la creació de nous projectes d'emprenedoria, i al manteniment i creixement de sectors tradicionals i emergents. Complementàriament a l'economia industrial i la inversió pública, cal donar suport a la "petita economia" i els sectors emergents de la nova economia, així com fer una aposta decidida per l'economia verda i circular.

OBJECTIUS I MESURES

Potenciar l'activitat productiva

Treballarem perquè els pobles i ciutats que comptin actualment o tinguin capacitat de **generar espais industrials o serveis avançats a la producció** puguin continuar mantenint-los per l'important valor afegit que aporten a l'economia local i per la diversificació que brinden a l'economia del territori.

Promourem la **promoció del sòl per potenciar l'atracció d'activitats productives** de major valor, prioritzant el suport als processos de canvi tecnològic, innovació i transferència de coneixements que es donen als PAE.

Impulsarem l'**aplicació en els PAES de polítiques de mobilitat** orientades als nous reptes (vehicle compartit, busos llançadora, pla de mobilitat, carrils bici, etc.) si és possible per treballar per una mobilitat sostenible.

Demanarem a la Generalitat un **suport específic per desplegar un programa de millora dels polígons** per actuacions de rehabilitació i actualització dels edificis industrials, en matèria d'energia, telecomunicacions i subministrament de serveis.

Apostarem per promoure els **clústers d'empreses que generin la capacitat de "compartir valor"** per tal d'augmentar la capacitat innovadora i creativa en l'entorn econòmic proper.

Fomentarem la **innovació oberta, els laboratoris urbans (urban labs) i les ciutats intel·ligents (smart cities)**, per millorar la capacitat tecnològica dels nostres pobles i ciutats.

Incorporar la perspectiva de gènere en les actuacions que es duen a terme en tots els departaments i serveis de promoció i desenvolupament econòmic

Potenciarem **programes específics dirigits a dones emprenedores**, centrats en formació gerencial i de gestió de projectes, d'habilitats empresarials específiques i de reforç del perfil emprenedor.

Impulsarem una **xarxa de treball cooperatiu, col·laboratiu i d'intercanvi** entre emprenedores i en cooperació amb altres iniciatives d'organitzacions empresarials.

Potenciarem projectes com **“Emprendre en Femení”** per donar major visibilitat al col·lectiu i oferirem a les emprenedores un acompanyament expert per a la consolidació i el creixement dels seus projectes empresarials, especialment d’economia social i solidària gestionats majoritàriament per dones.

Impulsarem iniciatives orientades al **trencament del “sostre de vidre”** que dificulta el ple desenvolupament professional de les dones, oferirem eines formatives i de suport i *mentoring* per promoure l’accés a càrrecs directius o de responsabilitat.

Impulsar, fomentar i consolidar les economies emergents i les oportunitats emprenedores

Propiciarem espais que provoquin la **interacció entre inversors, sectors productius i innovadors** amb la participació del sector públic i en projectes concertats.

Potenciarem el **vessant econòmic del Tercer Sector del territori en la gestió de projectes impulsats des de l’ajuntament** i els donarem suport com un actor amb progressiu pes en l’economia de pobles i ciutats com a impulsors de projectes per aconseguir un major grau de cohesió social.

Avançarem en **sistemes de gestió del temps innovadors a les empreses de ciutats i pobles** que millorin la seva productivitat, augmentin el nivell de competitivitat i permetin la compatibilitat de la vida personal i laboral de totes les persones treballadores.

Millorar la governança municipal en matèria d’activitat econòmica

Ens comprometrem a completar tots els tràmits municipals en un període màxim de sis mesos en els projectes d’implantació industrial, per fer-ho:

- Impulsarem processos de simplificació administrativa, la transparència i la tramitació digital.
- Implementarem seus electròniques per tramitar tots els procediments administratius.
- Crearem finestres úniques per a les gestions de les empreses.
- Revisarem i escurçarem els terminis per a l’obtenció de les llicències d’activitat.
- Comptarem amb les entitats empresarials per definir programes publicoprivats.
- Homogeneïtzarem els criteris dels tècnics municipals per evitar interpretacions distintes entre diferents municipis a l’hora d’aplicar la mateixa normativa.

Donar suport a accions d’assessorament i suport al teixit econòmic de la ciutat, amb una estratègia de proximitat

Impulsarem que les Diputacions i Consells Comarcals col·laborin en el tema de la **internacionalització de les empreses**, especialment les PIME, i aprofitarem la presència de grans empreses multinacionals per atraure inversions i desplegar polítiques d’exportació.

Promourem la **creació i el desenvolupament de clústers industrials**, i incidirem en iniciatives ja existents com el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, l’estratègia RIS3CAT o els PECT-Projectes d’especialització i competitivitat territorial.

Promourem **estudis estratègics de prospecció econòmica dels territoris** que estan més endarrerits en la revitalització de l'economia del país, demanant a les Diputacions els estudis corresponents.

3.5 EL COMERÇ DE PROXIMITAT DE POBLES I CIUTATS, MOTOR ECONÒMIC DEL PAÍS

El nostre model basat en un comerç de proximitat divers, integrador dels diferents formats comercials distribuïts en els diferents pobles, i barris, equilibrat, arrelat i com ja hem comentat, sent una de les activitats econòmiques més importants que es materialitza com un format d'èxit que a la vegada promocionen valors de la sostenibilitat, mediambientals, socials, culturals i innovadors.

La qualitat i la diversitat del teixit comercial de les nostres ciutats i pobles és un dels principals al·licients per a la ciutadania. L'èxit es deu als i les comerciants que, dia a dia, s'esforcen per millorar la competitivitat i sostenibilitat dels seus negocis, integrant als establiments els instruments necessàries per donar als ciutadans-consumidors un bon tracte, una especialització i uns productes de qualitat.

Necessitem que el comerç de Catalunya continuï sent un dels principals motors del creixement econòmic del país, generador d'ocupació de qualitat, garantia també de conservació de la identitat dels territoris. I per aconseguir-ho sabem que és primordial desenvolupar polítiques d'integració i de formació per als i les comerciants, orientat a la incorporació de plans de negoci i màrqueting i la qualitat i la personalització de l'atenció al consumidor.

OBJECTIUS I MESURES

Millorar la competitivitat del comerç de proximitat i fer-lo sostenible econòmicament

Promourem una **estreta col·laboració amb el comerç de proximitat, amb el petit comerç, però també amb els establiments comercials autòctons** que tenen una dimensió mitjana i generen ocupació i riquesa al nostre país i treballarem des de la proximitat (barris, pobles, comerç associat...) per mantenir-la i potenciar-la.

Reforçarem **l'associacionisme i treball conjunt dels comerciants**, perquè els grans reptes actuals (vendes *online*, grans superfícies...) no es poden abordar amb estratègies individuals.

Fomentarem, potenciarem i consolidarem les **noves formes de cooperació i d'autogestió per al desenvolupament sostingut i coparticipat de determinades zones de la ciutat (creació d'àrees de Promoció Econòmica Urbana (APEU))**.

Treballarem coordinadament per incorporar el comerç culturalment divers dins les estructures associatives del sector, com a fórmula per accedir al coneixement i reconeixement dels drets i deures com a comerciants, als recursos de promoció i d'oportunitat per aportar experiències en un context on el comú denominador és la promoció del negoci.

Consolidarem els Mercats Municipals i/o els mercats de venda no sedentària com a polaritat central del barri i del poble, redefinint estratègies per cada tipologia de mercat, i posicionar el mercat com a lloc de trobada intergeneracional, per aportar vivències i experiències de compra

enriquidores i diverses, amb un doble vessant comercial i social, que aporta als consumidors un valor afegit respecte de l'oferta restant.

Treballar per la innovació del comerç dels nostres pobles i ciutats i els sectors dinamitzadors com la restauració

Ajudarem i acompanyarem els comerços perquè **incorporin les innovacions digitals en la gestió dels seus negocis i en les compres i vendes.**

Donarem suport a l'establiment de models basats en el **comerç electrònic en els comerços de les nostres ciutats i pobles, ja que aquest ha vingut per quedar-se i s'haurà de convertir en un aliat** i en una nova oportunitat del comerç de proximitat, afavorint i garantint la complementarietat del comerç tradicional i el model d'*ecommerce*, com un esforç de modernització necessària i de voluntat d'oferir nous serveis de qualitat.

Continuarem fomentant el sector de la restauració, a fi i efecte de promoure i incrementar el seu grau de competitivitat i de qualitat. També perquè generi ocupació de qualitat a la ciutat i generi, en definitiva, activitat econòmica i riquesa de manera equilibrada al conjunt del territori del país.

Fer efectiu el **dret de tota la ciutadania a participar de manera autònoma, activa i segura a la vida en comunitat, construint un comerç de proximitat**, accessible i obert a tothom. L'accessibilitat beneficia a tota la ciutadania i especialment permet oferir un servei de qualitat adequat a les necessitats de les persones amb discapacitat.

3.6 TURISME QUE FA CIUTATS I POBLES

En els processos de transformació dels models turístics, l'àmbit local esdevé el primer element de confluència. Cada vegada més, les destinacions turístiques es basen en la possibilitat de poder aglutinar les diferents formes d'interactuar entre les opcions que una ciutat i el seu entorn facilita.

Les innovacions més efectives del turisme català en els darrers 20 anys han tingut lloc en escenaris locals, i ha operat normalment amb un pacte (explícit o implícit) entre administració i sector privat, fent ús de diverses formes de cogovernança. Una realitat que s'ha de preservar i fomentar aprofundint en la col·laboració publicoprivada que s'ha de consolidar amb la creació d'òrgans de gestió del turisme.

No obstant això, a causa del canvi del model turístic arreu, aquesta col·laboració ha de rebre una empenta per modernitzar-se i mantenir-se. La rellevància de l'escala local no és una aposta per models "autàrquics", tot el contrari, és la defensa d'una estructura de gestió que sigui capaç de relacionar els diferents clústers turístics comunitaris però amb la constatació que l'àmbit d'actuació més rellevant és l'àmbit local i una part significativa de les energies de l'esforç polític s'han d'orientar a millorar els retorns positius en aquest àmbit.

OBJECTIUS I MESURES**Impulsar un model turístic sostenible i de perspectiva de futur**

Promourem un **model turístic sostenible i accessible** que ha de ser en essència obert al seu territori, de manera que els espais naturals propers, les localitats o l'àrea metropolitana, formin part ineludible de la mateixa oferta turística i accessible per a tothom, creant nous actius turístics i noves rutes turístiques, i fent impuls de la promoció i consum de productes de proximitat i de qualitat, tot cercant la qualificació en certificats turístics.

Millorarem les **fórmules de regulació dels allotjaments turístics**, fomentarem la convivència entre els visitants i la ciutadania, amb una gestió orientada a la socialització dels beneficis que el turisme aporta.

Assentarem el lideratge assolit en un model de **turisme sostenible i generador de valor per a les ciutats**, tot analitzant la capacitat de la càrrega que admet cada territori i el seu ajust a l'oferta existent.

Exigirem la **redistribució de la recaptació que genera la taxa turística** per a les ciutats del 100% de la taxa.

Consolidarem el **desenvolupament de nous sistemes de governança**, enfortint el model associatiu i fomentant la cogovernança amb el sector turístic amb el compromís dels agents socials per l'activitat, l'ocupació, la qualitat i la defensa del sector, que comporti la creació de segells de qualitat turística i la millora de la formació continuada.

Millorar la capacitat gestora, professionalització i innovació del turisme a les nostres ciutats i pobles

Potenciarem millores dels models de coneixement i intel·ligència turística per augmentar el valor afegit de la **destinació turística de les ciutats**, alhora que acompanyarem en la transformació digital de les indústries turístiques.

Promourem la millora constant i la **professionalització dels seus treballadors** i defensarem uns salaris dignes i unes polítiques fermes i decidides **contra l'intrusisme**.

Desplegarem centres de suport a la **gestió turística en l'àmbit comarcal o de diputacions** per donar suport especialment als municipis petits, que permetin treballar en aliances entre les polítiques culturals, el comerç i les polítiques de foment i promoció turística.

3.7 OCUPACIÓ DE QUALITAT PER UN CREIXEMENT INCLUSIU

L'actual context econòmic i laboral es caracteritza per un creixement econòmic moderat i la creació intensa d'ocupació que ha assolit record d'afiliacions a la Seguretat Social. A més, cal destacar la millora de la qualitat de l'ocupació, resultat de la reforma laboral liderada pel Govern de Pedro

Sánchez. D'altra banda, en els darrers cinc anys s'ha incrementat un 47% del Salari Mínim Interprofessional, de manera que s'ha superat el llindar del 1.000 € i hem convergit amb els objectius europeus-

Tot i això, encara tenim taxes d'atur juvenil i atur de llarga durada per sobre de la mitjana europea.

El teixit productiu i l'escenari internacional han provocat una acceleració dels canvis que viu el mercat de treball. Les transicions laborals cap a sectors de nova creació o d'alta demanda de treballadors i treballadores són cada cop més necessàries, i no van acompanyades dels recursos públics ni les polítiques suficients per part la Generalitat de Catalunya.

Per fer front a aquesta situació, els agents socials i econòmics, les entitats municipalistes i el Servei d'Ocupació de Catalunya van impulsar l'acord de concertació territorial per impulsar les polítiques actives d'ocupació a Catalunya. Aquest ha de ser un element cabdal per tal de decidir des dels diferents territoris i des dels municipis i ha fet possible una planificació pensada des de baix.

En aquest context, l'aposta per una ocupació de qualitat es torna clau en l'actual situació de sortida de la crisi, i en aquest context s'inscriu la nostra proposta en aquest camp.

OBJECTIUS I MESURES

Impulsar la millor ocupabilitat de les persones, especialment els col·lectius vulnerables

Incrementar i avançarem en els programes per millorar l'ocupabilitat de la gent en el triple vessant de dispositius per la **inserció** —orientació i prospecció—, la **formació i la millora de les condicions de treball** —estabilitat, igualtat d'oportunitats, perspectiva de gènere —.

Impulsar un **programa integral per a persones menors de 30 anys i majors de 55 anys, adaptat a cada perfil** i a les diverses necessitats singulars a cada territori. Realitzar programes d'ocupació específics per a dones.

Exigir un procés **de control i seguiment per analitzar permanentment la situació del mercat de treball**.

Fomentar activament la **inserció laboral de les persones amb discapacitat** a l'empresa ordinària.

Enfortir els mecanismes de planificació i coordinació de les polítiques actives i la formació professional

Fomentar la relació entre la formació, el territori i el món productiu, com a triangle virtuós de la Formació Professional, per tant, cal treballar i posar mitjans per apropar al màxim escola i empresa.

Impulsar la concertació territorial del SOC per tal d'avançar en la definició de les polítiques actives des del món local.

Promoure noves competències per una ocupació de qualitat

Garantir les competències bàsiques de les persones aturades i treballadors i treballadores **per tal d'accedir a la formació dirigida a persones desocupades.**

Impulsar, reforçant les competències en gestió empresarial, la implementació de clàusules socials a les licitacions públiques de l'economia social mitjançant **programes específics per a la creació i consolidació de cooperatives, SALS, empreses d'inserció i Centres Especials de Treballs**, reforçant la formació d'emprenedoria social.

Potenciar la **formació i el suport a l'ocupació en els camps emergents de l'economia social i solidària, l'economia verda, blava i circular.**

Treballar per oferir **orientació i formació especialitzada, responent als nous reptes dels sectors productius com la Indústria 4.0, formació en el camp de la digitalització, la intel·ligència artificial i la robòtica, incloent-hi especialment les PIMES i aprofitant al màxim les solucions tecnològiques que donen les eines digitals.**

Treballar per a la igualtat i el treball digne

Treballar per aconseguir que el **100% de les empreses amb més de 10 treballadors i treballadores a la ciutat comptin amb un Pla d'Igualtat i Diversitat.**

Impulsar mesures per al reconeixement en **pla d'igualtat de les reivindicacions de les dones per augmentar la seva presència a tots els sectors econòmics** en tots els nivells organitzatius, tot treballant també per la igualtat salarial i realitzant accions específiques per reduir la parcialitat i temporalitat dels seus contractes.

3.8 INNOVACIÓ I CONEIXEMENT, FACTORS CABDALS PER MILLORAR LA COMPETITIVITAT I COHESIÓ SOCIAL DELS TERRITORIS

En els darrers anys, Catalunya, i sobretot els centres de major producció industrial i agrícola-ramadera, ha anat augmentant la seva capacitat innovadora. La millora ha estat en bona part possible gràcies a l'èxit dels investigadors que treballen a Catalunya en la captació competitiva de recursos europeus, en particular de l'European Research Council (ERC), fet que situa Catalunya com el quart país en nombre d'ajuts de l'ERC per milió d'habitants, només darrere de Suïssa, Israel i els Països Baixos.

També és notable la participació catalana en el Programa Horitzó 2020 (H2020) de la UE, amb un retorn del 2,6 %, quan Catalunya representa l'1,5 % del total de la població d'Europa, i un import de 507 milions d'euros, dels quals un 27 % ha anat a empreses, un 25 % a centres CERCA i un 23 % a les universitats. A més, la creació d'empreses de base tecnològica, *spin-off* i en particular *start up*, ha experimentat un important creixement en els darrers anys formant un ecosistema de més de 1.500 empreses de base tecnològica, moltes d'elles del camp del *software* i de les TIC seguides de les del món bio, el 78 % de les quals no existien fa sis anys. Per tant, i a banda d'altres consideracions —almenys pel que fa al conjunt de Catalunya—, hi ha feina a fer per tal de millorar la competitivitat, de la qual la innovació és un factor cabdal. En aquest sentit, cal assenyalar que al territori metropolità de l'àrea de Barcelona un 49,2 % dels assalariats treballen en activitats intenses en coneixement.

Els municipis han d'esdevenir actors centrals i claus en promoure processos innovadors tant en els aspectes de desenvolupament econòmic, com en la innovació social; per aconseguir-ho cal reforçar els processos transformadors en el camp de la governança democràtica, la participació ciutadana, i les formes de comunicació i interacció entre govern i ciutadania.

OBJECTIUS I MESURES

Crear en l'àmbit local, comarcal i metropolità plataformes i xarxes d'innovació, d'intercanvi d'experiències i de difusió de bones pràctiques

Donarem **suport als projectes que fomentin la creativitat i el talent, i generin aliances** amb tots els sectors implicats a partir de la realització d'accions de suport i acompanyament que incorporin valors i actituds relacionats amb la cultura de la innovació, del coneixement i de l'emprenedoria.

Impulsarem **programes municipals, comarcals i metropolitans que combinin la identificació de reptes i/o missions** amb l'impuls de projectes de col·laboració publicoprivada i vinculats a programes de suport a la innovació.

Potenciarem des del territori **acords per impulsar projectes de les universitats, empreses i centres d'excel·lència** que apostin per l'emprenedoria, així com les iniciatives que ajudin a la reactivació econòmica.

Promourem des del territori **entorns facilitadors de la innovació** amb actuacions sobre les infraestructures i les condicions d'entorn.

Contribuir a la transició de les ciutats cap a l'economia del futur: coneixement, energia sostenible, eficiència energètica, transició digital, indústria 4.0, producció localitzada i circular

Treballarem en la creació de **pols territorials sectorials i especialitzats** (a escala comarcal o d'agrupacions municipals) per a la innovació lligada a la creativitat, l'economia agroramadera, a les noves tecnologies i la digitalització, incloent-hi la nova indústria 4.0.

Reclamarem a la Generalitat des del territori l'increment **de la despesa en R+D+i** com a instrument que afavoreix l'eficiència i la competitivitat de les empreses, i potenciarem especialment la seva participació en programes europeus.

Donarem suport a programes que **apropin el talent i potencialitats professionals i competencials dels joves** i especialment de joves universitaris i de formació professional, al món empresarial, i ho aconseguirem fomentant l'emprenedoria social i tecnològica que doni resposta a reptes de les empreses i agents del territori i contribuint a l'ocupabilitat i la seva millora.

Impulsar l'emprenedoria lligada al fet innovador i fomentar la creativitat i l'emergència de les vocacions científiques entre infants i joves

Promourem la **generació d'espais de creativitat i innovació** com *fab labs* i laboratoris de cocreativitat, dotats de maquinària digital, afavorirem la democràcia productiva i la cultura *maker*.

Donarem suport efectiu des dels municipis i comarques a **iniciatives innovadores mitjançant beques i suport a start-ups d'emprenedoria** social tecnològica i col·laborativa, i a la concertació amb actors que donin suport directe a projectes innovadors.

Promourem **programes educatius de creativitat, innovació i intel·ligència emocional** en totes les etapes educatives, de manera transversal i com a servei educatiu estratègic i de creixement personal.

Impulsar iniciatives d'innovació social orientades a fomentar l'apoderament i la participació per part de la ciutadania

Capacitem les persones treballadores i la ciutadania en general davant els reptes globals, **l'alfabetització, digitalització i noves formes de treball.**

Invertirem en persones, talent i innovació fent formació també a l'administració local, **revisarem i impulsarem perfils avesats a la innovació i a la comprensió** de les necessitats dels sectors estratègics.

Donarem suport a **accions de producció, distribució i difusió del fet innovador** amb sessions de capacitació, acceleració, *networking, workshops, masterclass...*, per part de les empreses tractoras del territori a les petites i mitjanes empreses i amb sessions d'innovació oberta.

3.9 UNIVERSITATS, IMPACTE SOCIAL I DE CONEIXEMENT ALS MUNICIPIS

Les universitats i centres de recerca tenen un paper estratègic en el territori on s'ubiquen i en la societat del coneixement. El bon funcionament del sistema universitari determina la capacitat d'un país de ser capdavanter i innovador i de comptar amb un futur de progrés.

La política de retallades del Govern de la Generalitat durant la darrera dècada ha afectat greument les universitats públiques i el seu finançament. Els municipis socialistes impulsem un model territorial de desenvolupament sostenible i d'inclusió social basat en el coneixement, la innovació, el talent i el valor afegit. En aquest model juguen un paper clau les universitats i els centres de recerca. Els estudis de l'impacte econòmic que generen les universitats en el territori en què s'ubiquen estableixen una diferenciació entre els impactes econòmics i els impactes de coneixement: els primers són els que estan relacionats amb el desenvolupament i funcionament de la universitat. Els segons fan referència als diversos efectes relacionats amb la producció i transferència de coneixement realitzada per les universitats.

A banda de l'impacte econòmic, el conjunt de les universitats contribueixen de manera significativa al benestar social del país, i estan cada cop més implicades en les comunitats locals i de l'entorn més proper i adapten la seva activitat per cobrir necessitats locals i més immediates tals com la inclusió local. A més, una bona planificació urbanística que permeti crear i consolidar ecosistemes de coneixement i atreure talent facilita la gestació de projectes transformadors i reduna en una reducció en les desigualtats socials del territori més immediat.

OBJECTIUS I MESURES

Promoure un model de cooperació amb els centres universitaris com a motors i generadors de sinergies entre administracions i empreses al territori

Col·laborarem amb els campus universitaris per facilitar i reforçar l'impacte social que tenen en el territori.

Promourem accions encaminades a sumar esforços entre ajuntaments i universitats per dinamitzar la cultura a les ciutats.

Fomentarem la recerca aplicada universitària sobre els principals reptes i problemes econòmics, urbanístics, socials, de mobilitat i de sostenibilitat del món urbà.

Dissenyarem una planificació urbanística que faciliti la creació d'ecosistemes de coneixement que atreguin talent, generin riquesa i garanteixin la inclusió social.

Establirem aliances entre municipis per propiciar el diàleg i, quan sigui possible, la coordinació i la suma d'esforços d'universitats, empreses, instituts i centres de recerca, hospitals i altres actors que formen part d'un mateix sector de l'economia productiva.

Impulsarem acords ajuntament-universitat per a la formació permanent i contínua de les persones que viuen i treballen en el territori més proper i per fomentar la vocació pels estudis STEAM en les nenes i joves.

Potenciarem i estendrem la xarxa d'Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran.

EIX 4. IGUALTAT I SOSTENIBILITAT SOCIAL

4.1. SERVEIS SOCIALS: UN DRET UNIVERSAL PER GARANTIR LA INCLUSIÓ

Ara com ara, a Catalunya les desigualtats socials i econòmiques no han disminuït, tot el contrari, s'han refermat i en alguns casos, fins i tot, han augmentat. Són conseqüència de la crisi econòmica i social viscuda en l'última dècada, però també de la manca de polítiques redistributives o de retallades lineals des del Govern de la Generalitat.

El cas de Catalunya és paradigmàtic: no només ha estat la comunitat autònoma que més ha retallat en polítiques socials, sinó que és la que més està trigant a revertir-les. Un fet destacable és la manca d'actualització per part del Govern de la cartera de serveis socials, paralitzada des de l'any 2010, que afecta tant les ràtios de professionals com la necessària actualització de prestacions i serveis derivats de la situació de greu crisi econòmica dels darrers anys. Entre altres conseqüències, la manca d'iniciativa política ha provocat que els ciutadans i ciutadanes visquin en una permanent llista d'espera per rebre prestacions per dependència (la més alta d'Espanya), per accedir a una plaça de residència, a un habitatge de lloguer social, o per obtenir un certificat de discapacitat.

Sens dubte són els ajuntaments els que veritablement fan front a les greus situacions d'exclusió social, des de la proximitat amb la ciutadania i abocant recursos propis. La greu crisi de l'habitatge, dels desnonaments, de la manca d'ingressos, o del pagament dels subministraments bàsics, per exemple, han tingut i tenen resposta per part dels ajuntaments, no sense dificultats ateses les restriccions contractuals fruit de la Llei de racionalització i sostenibilitat de l'administració local impulsada per l'anterior Govern estatal al conjunt de l'Estat i la gestió nefasta per part del Govern de la Generalitat de nous marcs legals, en principi positius en la contenció de l'emergència social, com la Llei de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica i la Llei de la renda garantida de ciutadania.

Catalunya viu en una permanent situació de llista d'espera: per accedir a la dependència o a una residència per a la tercera edat, per aconseguir un habitatge social, per rebre un certificat o una prestació per discapacitat, o per rebre una pensió no contributiva.

OBJECTIUS I MESURES

Potenciar mesures de suport a la governança municipal en les polítiques socials

Plantejar una **revisió del marc legal vigent, la Llei de serveis socials del 2007**, sorgida en un moment precrisi i que donava resposta a un altre context social i econòmic, ja que la llei aprovada pel Govern tripartit necessita una actualització plantejada amb un paper actiu dels ajuntaments a partir del coneixement exhaustiu de les noves realitats quotidianes detectades.

Exigir la **consolidació del Contracte Programa amb els Ajuntaments**, incrementant la seva dotació pressupostària —especialment pel que fa a cobrir el 100% del cost dels Serveis d'Atenció Domiciliària—, facilitant la gestió del contracte i apostant per un increment de personal suficient per atendre les necessitats de les nostres ciutats i pobles.

Promoure la Generalitat a **iniciar la convergència dels sistemes social i sanitari**, que eviti duplicitats, cerqui l'eficiència i la qualitat en l'atenció, i garanteixi un continu assistencial.

Millorar els programes i adaptar-los a les necessitats emergents

Dissenyar **programes i serveis transversals amb visions integrals que donin resposta a aquells factors generadors d'exclusió** com: l'accés a l'habitatge, accés a un treball digne o la garantia de rendes i que fins ara han generat nous motius de demandes als serveis socials bàsics, sense que aquests tinguessin els recursos necessaris per abordar-los.

Reclamar a la Generalitat els **recursos necessaris per desplegar correctament la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència**.

Exigir a la Generalitat una programació territorial per a la **creació de places residencials per a la gent gran** per tal de reduir el gran dèficit actual.

Exigir una **gestió eficaç, propera, transparent i contundent** en els grans temes que ara la Generalitat no aborda de manera correcta, **com l'aplicació de la Renda Garantida i el combat a la Pobresa Energètica**.

Establir mecanismes de coordinació entre les Oficines de Treball de la Generalitat i les àrees bàsiques de serveis socials per millorar l'atenció, accessibilitat i acompanyament a les persones en situació de vulnerabilitat que es troben en recerca activa de feina o poden iniciar processos d'inserció laboral.

Atenció a les persones i serveis socials bàsics

Exigir al Govern de la Generalitat l'impuls de les **mesures necessàries, tant tècniques com econòmiques, per donar compliment al segon Pla estratègic de Serveis Socials (PESS) 2021-2024** dins del marc competencial de l'administració pública municipal.

Crear **línies estables de cooperació i treball conjunt** entre els serveis socials bàsics i les entitats socials de cada territori.

Elaborar una estratègia municipal per **desplegar el model d'atenció integral centrat en la persona** i el desplegament del dret a la vida independent i en comunitat, seguint les bases de l'Estratègia Europea de les Cures, que busca millorar la qualitat dels serveis d'atenció a la persona i a l'hora millorar les condicions laborals de les professionals del sector.

Exigir al **Govern la reducció de les llistes d'espera per accedir a una prestació per dependència**, simplificant els tràmits administratius i incrementat la dotació econòmica i de personal als ajuntaments per tal d'agilitzar les gestions i tràmits burocràtics relacionats amb les valoracions, elaboracions i revisions dels Programes Individuals d'Atenció.

Elaborar una **estratègia municipal per a la lluita contra la soledat no desitjada**, especialment en les persones grans i aquelles en situació de dependència, amb un enfocament preventiu i comunitari.

Polítiques d'inclusió i no discriminació

Implementar mesures i recursos específics dirigits a la població infantil i adolescent amb un enfocament preventiu i universal per **combatre la pobresa infantil** i en el marc de les prioritats de la Garantia Infantil Europea i del Pla d'Acció Estatal per a implementació de la Garantia Infantil Europea.

Millorar l'accés a les activitats de lleure educatiu mitjançant un sistema d'ajuts de fàcil accés que afavoreixi la igualtat d'oportunitats dels infants amb menys recursos, de manera que se'n promogui el desenvolupament i cohesió social, incorporant-hi la mirada de l'educació 360 en el projecte educatiu del municipi i apostant per un model que reculli la suma de l'educació lectiva i la no lectiva tant al llarg del curs com a l'estiu, en col·laboració amb les entitats del territori.

Protegir la infància i l'adolescència davant de qualsevol tipus de risc i violència d'acord amb la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència enfront de la violència, creant els mecanismes i mesures per disposar d'entorns protectors i dotant dels recursos i capacitats suficients per garantir un enfocament preventiu i la coordinació entre els diferents agents que atenem i treballem amb aquest col·lectiu.

Disposar de **mecanismes d'anàlisi pressupostària en clau d'infància i perspectiva interdepartamental**, que compti amb un sistema d'indicadors específics en relació amb les polítiques destinades al benestar i drets dels infants i adolescents.

Incorporar la perspectiva de gènere en el disseny, implementació i avaluació de les polítiques socials municipals mitjançant la definició d'indicadors específics d'impacte de gènere.

Afavorir la participació de tota la ciutadania (infància, adolescència, gent gran, persones d'origen migrat, persones amb discapacitat, etc.), garantir l'accés a les diferents formes de participació política, cívica i social i l'ús de mitjans de comunicació, en condicions d'igualtat, equitat i sense discriminació.

Aplicar de manera transversal l'enfocament basat en els drets humans en l'acció municipal en relació amb la **Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans** a la Ciutat i l'enfocament de les "ciutats i pobles de drets humans", generant espais de planificació, execució i avaluació de polítiques públiques transformadores.

Aprovar **mecanismes per garantir el compliment de la Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no-discriminació** i aplicar mesures d'acció positiva i de reversió, correcció, reparació i pal·liació de situacions de discriminació, desigualtat o minorització de caràcter estructural, proporcionades a les necessitats específiques de les persones en situació de major vulnerabilitat

Garantia d'ingressos

Comptar amb la **col·laboració de les entitats del tercer sector social** per garantir l'accés als drets: identificació de persones beneficiàries, informació i punts d'accés, sol·licituds i tràmits, comunicació amb l'administració, alternatives per demostrar els requisits, etc.

Avançar cap a l'**historial social i la interoperabilitat de dades** per evitar que les persones sol·licitants hagin d'aportar informació que l'administració pot obtenir d'una altra manera i millorar la coordinació entre els diferents serveis públics vinculats a les prestacions socials (serveis socials, educació, salut, etc.).

Simplificar els tràmits per acreditar els requisits i reduir la burocràcia, avançar en la creació de la finestreta única en l'àmbit municipal, garantir un llenguatge clar i assegurar que els criteris d'elegibilitat són coherents i proporcionats amb la prestació que es rep, tenint en compte els col·lectius que queden exclosos.

Eliminar la cita prèvia obligatòria en l'accés a les prestacions socials i informar degudament de la possibilitat que un representant faci el tràmit en nom de la persona sol·licitant, respectant el principi de legalitat i de la llei de procediment administratiu comú.

Implementar programes de difusió sobre els drets que té la població objecte en relació amb les prestacions socials i posar a disposició de la ciutadania diferents canals per informar-se de les prestacions socials (webs, telèfons gratuïts, assistència presencial).

Definir campanyes de comunicació que busquin **reduir l'estigma vinculat a les prestacions socials** i també combatre l'estigma d'accedir als Serveis Socials municipals.

4.2 UN TERRITORI COHESIONAT SOCIALMENT I UNS MUNICIPIS AMB BARRIS I SERVEIS DIGNES

L'equilibri territorial és una assignatura pendent a Catalunya que no ha trobat fórmules adequades per repartir les oportunitats i la riquesa per tal d'atenuar les diferències territorials i demogràfiques. Podem afirmar que en aquests anys d'autogovern, aquest ha estat un tema recurrent i podem afegir que les forces sobiranistes no hi han dedicat cap esforç, més enllà dels discursos i paraules.

Avui el mapa del territori català és un mapa on ràpidament s'adverteix el profund desequilibri entre els diferents àmbits territorials que l'articulen. La despoblació i la manca de dinamisme econòmic d'una part del país són símptomes de desequilibri territorial que evidencia la incapacitat de les administracions públiques per establir una igualtat d'oportunitats reals i un nivell de qualitat de vida similar entre els espais rurals, de muntanya i els àmbits urbans i metropolitans. La desertificació i abandonament dels territoris rurals genera problemes molt greus per a la sostenibilitat del conjunt de Catalunya, que ha d'enfrontar-se a reptes de sostenibilitat, demogràfica, ambiental i social.

Davant d'aquesta greu mancança de polítiques públiques per activar mesures que ajudin a corregir la despoblació i l'abandonament, proposem idees força centrals que permetin articular mesures de suport i impuls a aquests territoris:

- Els reptes del país i del planeta relacionats amb l'escalfament climàtic i els reptes derivats d'aquesta situació ens obliguen a repensar el territori en termes d'una funcionalitat sostenible que implica connectar l'urbà i el rural en termes d'una complementarietat dinàmica que garanteixi una resposta als desafiaments globals, tot actuant des de l'àmbit local. Aquest desafiament cal abordar-lo fent del territori un projecte en si mateix en el que s'ha d'articular un procés d'intervenció transversal per actuar sobre tots aquells elements claus en la vida de les persones, és a dir: en l'accés als serveis, a les oportunitats, a la connectivitat física o digital, a la cultura i la formació.

- El territori ha esdevingut avui un espai de centralitat que aporta elements claus per a la vida de les ciutats. Aliments, aigua, energia, biodiversitat, boscos... són alguns dels béns essencials que avui ens garanteixen la sostenibilitat i l'eficàcia enfront dels problemes associats al canvi climàtic i a un nou concepte del desenvolupament on es posa en relleu la sostenibilitat i l'autonomia estratègica per fer front als conflictes geopolítics que afrontem.
- Tanmateix, per fer viable l'equilibri territorial i demogràfic, les persones són un factor clau i és per aquesta raó que es fan imprescindibles accions per frenar l'envelliment progressiu de les nostres piràmides poblacionals facilitant l'atractivitat dels nostres pobles com entorns amables i d'oportunitats per als joves i les dones.
- Vivim un moment de profunds canvis socials i tecnològics que afecten la forma de viure i de treballar. Per aquest motiu, les polítiques públiques han de facilitar processos de transició per tal que vectors claus per al desenvolupament territorial, com la retenció del talent, la innovació i la digitalització, esdevinguin autèntiques palanques de transformació dels entorns rurals.
- Acabar amb els desequilibris que existeixen entre els entorns urbans i rurals exigeix desenvolupar una política pública capaç d'adequar els serveis públics a les realitats heterogènies que conviuen a Catalunya fent possible una política que incentivi i reconegui el paper del món rural i la gestió del territori, com un actiu imprescindible per al conjunt de la societat.

OBJECTIUS I MESURES

Enfortir els mecanismes normatius i institucionals de reconeixement de les necessitats dels municipis petits

Definir un **Pla Estratègic Específic (marc normatiu)** per fer front als reptes de la **Cohesió Territorial** i que abordi de manera integral i transversal tots els problemes que afecten la vertebració territorial per tal de crear i promoure les eines i solucions als desequilibris estructurals que pateix Catalunya.

Impulsarem un **estatut singular dels municipis de menys de 5.000 habitants** amb l'objectiu de facilitar i adaptar la seva administració tot dotant els alcaldes i alcaldesses de majors competències i un millor finançament.

Promourem la **creació d'un fons**, dins del marc de l'estatut singular, per a la **cooperació local i una renda bàsica per als petits municipis** amb la participació de l'Estat i la Generalitat que garanteixi la seva capacitat de resposta davant de la prestació dels serveis bàsics a la ciutadania.

Adaptarem els marcs normatius a les realitats de les zones de muntanya i de les especificitats territorials.

Afavorirem l'**estabilitat laboral dels professionals públics** que treballin en zones rurals i de muntanya.

Desenvolupar mesures per garantir un creixement inclusiu i sostenible econòmic dels petits municipis

Impulsarem una **política fiscal que incentivi la creació i l'assentament d'empreses** amb l'objectiu de generar activitat econòmica al món rural i que incentivi l'atracció de nous pobladors als entorns rurals.

Impulsarem millores legislatives, fiscals, econòmiques i d'acompanyaments al sector agrícola, ramader i de la silvicultura, per garantir el relleu generacional de les explotacions, conscients que un món agrari i forestal viu i fort és la millor eina per lluitar contra el desequilibri territorial.

Implantar el **rural proofing**, és a dir, el mecanisme rural de garantia com a un compromís que adquireixen els governs per revisar i examinar totes les polítiques públiques per intentar assegurar que no perjudiquen les àrees rurals.

Generarem **àmbits d'activitat econòmica en nous sectors i nous models** de negoci que reforcin els teixits del territori i estiguin adaptades als nous reptes econòmics i tecnològics. Especialment en la indústria 4.0.

Treballarem perquè es recuperin les **desgravacions fiscals** per als i les residents en l'àmbit rural, on determinades prestacions bàsiques, com les de salut o l'accés a la universitat afegeixen despeses per a les famílies que han de fer front a malalties greus o amb fills en edat de cursar estudis universitaris, especialment per a poblacions allunyades dels centres de prestació de serveis.

Garantirem un **pla d'infraestructures digitals** per l'accés a les noves tecnologies en tots els pobles del país. Així mateix, el Pla ha d'**acabar amb totes les zones d'ombra per la telefonia mòbil**.

Impulsarem la **revisió en la participació dels municipis rurals en els fons de l'Estat** incorporant criteris de dispersió, envelliment i llunyania.

Potenciar polítiques socials i educatives per millorar el benestar de les poblacions rurals

Desplegarem **plans de rehabilitació de l'habitatge rural** i el seu ús per a noves i nous pobladors, tot iniciant un procés de difusió i empatia vers les zones rurals mitjançant accions d'impacte a les grans ciutats.

Impulsarem la **vinculació integral de l'escola rural al territori** creant itineraris adaptats a cada lloc per afavorir el retorn dels i les joves al territori.

Establirem una estratègia per a generar **aliances formatives d'investigació entre universitats i el món rural**.

Promourem la flexibilització i **adaptació de la Formació Professional i els ensenyaments no reglats** amb les oportunitats i capacitats de cada àmbit territorial.

Revisarem i adaptarem la prestació dels serveis públics als petits municipis per tal de garantir els principis d'equitat i d'eficiència, reclamant al Govern de la Generalitat els ingressos retallats dels serveis de salut o el menjador i transport escolar gratuït per a nuclis agregats sense escola.

Facilitarem la **conciliació de la vida familiar** millorant i adequant la prestació de serveis, en especial d'atenció a la infància i a les persones grans.

Impulsar les millores de les infraestructures, equipaments bàsics i recursos propis que puguin garantir l'equilibri territorial

Disposarem d'una **estratègia de mobilitat** que garanteixi la comunicació i connectivitat amb les grans infraestructures de comunicació i l'accés als serveis públics que es presten a les ciutats.

Impulsarem la **redacció del mapa d'infraestructures de mobilitat, viaris, de telecomunicacions i recursos energètics i hidrològics** per garantir l'accés en equitat i igualtat d'oportunitats de la ciutadania.

Alliberarem recursos de les tuteles que impedeixen l'aprofitament de **recursos naturals** per fer-ne una **utilització sostenible**.

Reforçarem les **identitats territorials** mitjançant estratègies de comunicació que incorporin els mitjans públics.

4.3 TREBALLEM PEL DRET A L'HABITATGE DIGNE

L'habitatge és una part essencial en la vida i la dignitat de les persones. Accedir i mantenir un habitatge digne és avui una de les principals preocupacions de la ciutadania i són els poders públics els responsables de garantir l'exercici efectiu d'aquest dret.

La situació de l'habitatge a Catalunya és crítica. Només cal veure l'esforç que han de fer les famílies per pagar la hipoteca i la renda de lloguer, o el gran nombre de desnonaments que es produeixen, precisament per no poder fer front a aquest cost. El preu de l'habitatge s'ha convertit en un element determinant de risc de pobresa i és un factor generador de desigualtats socials.

La diversitat territorial i urbana de Catalunya fa que, segons el municipi, variïn els reptes als quals cal donar resposta des de les polítiques d'habitatge que pot posar en marxa un ajuntament. Cal continuar remarcant l'absència de compromís de la Generalitat, titular en exclusiva de les competències en habitatge; des que el PSC no governa aquesta institució hi ha una manca de complicitat amb el món municipal.

En molts municipis hi ha entorns urbans amb edificis amb més de 45 anys, siguin nuclis antics i/o polígons dels anys 1960-1970, que sovint han patit les conseqüències de la bombolla immobiliària, ja que molta gent els va abandonar per anar a viure als nous barris promoguts als afores, i ara pateixen no només regressió física, sinó també socioeconòmica.

Els i les socialistes creiem que cal una acció decidida de rehabilitació integral i especialment energètica en l'actual parc d'habitatges. Així mateix, caldrà actuar sobre finques, obres i edificis que no només pateixen deficiències de manteniment, sinó que sovint estan abandonats pels seus propietaris ja sigui perquè són finques antigues, amb problemes d'herències, edificis de constructores que van fer fallida o pisos que les entitats financeres han executat a particulars que

els han perdut. També caldrà promoure una política coherent en matèria de gestió dels pisos turístics com a factor que eviti la distorsió del mercat de lloguer.

L'abandonament dels habitatges redueix l'oferta potencial de lloguer a preus assequibles, i afavoreix el tràfic per part de grups organitzats, que els posen a disposició de persones que els ocupen sense poder regularitzar els subministraments de llum i aigua, de manera que es generen entorns de risc, agreujats per la precarietat en què aquestes persones han de viure. En algunes ocasions, a més, alguns individus miren de trobar la sortida a l'economia delinqüencial i provoquen conflictes a les comunitats o barris on viuen.

OBJECTIUS I MESURES

Redactar el Pla Local d'habitatge

Redactar el Pla Local d'Habitatge, com a instrument que a partir de l'anàlisi i la diagnosi local, que reculli les propostes i compromisos en política d'habitatge per als pròxims sis anys amb l'objectiu de garantir l'assoliment del dret a l'habitatge digne, assegurant-ne l'accés i la permanència.

Impulsar la rehabilitació

Posar en marxa una veritable política pública de rehabilitació, dissenyant, en primer lloc, un **Pla Local de Rehabilitació** que identifiqui la situació dels edificis i promogui un seguit d'actuacions per pal·liar aquesta situació, exigint a la Generalitat un pla integral que impulsarem des de les associacions municipalistes i el Parlament.

Promoure la creació, si no existeixen, d'**Oficines de Rehabilitació** (lligada a l'Oficina Local d'Habitatge), a on es podrà donar assessorament per l'accés a subvencions per a la rehabilitació a les comunitats de propietaris, o propietaris d'unifamiliars.

Posar en marxa un **programa municipal de subvencions**, adreçat a prestar suport en la redacció d'Inspeccions Tècniques d'Edificis de qualitat, i a subvencionar els projectes tècnics que se'n derivin, amb la voluntat d'acompanyar els propietaris a millorar dels seus edificis tant pel que fa a l'habitabilitat com a la sostenibilitat i l'eficiència energètica.

Promoure que des de la Generalitat s'actui en la **declaració d'Àrees de Conservació i Rehabilitació** recollides a la Llei pel dret a l'habitatge de 2007, on es declara la utilitat pública de les obres a municipis amb grandària suficient i barris amb moltes dificultats. Els municipis posaran en marxa un programa de rehabilitació directament promogut per l'ajuntament pactant amb les comunitats de propietaris les obres a fer, licitar-les i girar quotes repartides en el temps als propietaris.

Dotar d'una línia d'ajuts a la **rehabilitació interior d'habitatges dirigida a l'eliminació de barreres** per a persones amb discapacitat i/o amb dependència.

Promoure una política de prevenció de conflictes incrementant el control de les ocupacions il·legals i fomentant el bon ús dels habitatges

Posar en marxa un **servei d'inspecció d'habitatges buits** que identifiqui els pisos buits i els seus propietaris. També, si escau, els habitatges ocupats i la situació de les persones ocupants, per si han de ser derivades a serveis socials.

Promoure la posada en marxa de **serveis de mediació** comunitària quan es detectin casos de conflicte convivencial, derivats o no d'ocupacions.

Impulsar un **protocol d'intervenció per casos de mal ús de l'habitatge**, per abordar casos greus de conflicte que no s'hagin pogut resoldre amb estratègies de Mediació, que vinculi Mediació, Policia Local, Serveis Socials i Disciplina Urbanística.

Aquest protocol ha de permetre cessar l'ús d'habitatges que no tinguin les condicions d'habitabilitat exigibles per la normativa, obrint els corresponents expedients al propietari per haver facilitat les condicions perquè es donés aquesta situació.

Promoure els comptadors solidaris si les ocupacions detectades són de famílies vulnerables amb risc residencial, i en cas que sigui possible facilitar en un primer moment un habitatge alternatiu, es recorrerà a la mediació per regularitzar la situació amb un contracte de lloguer social.

Reduir el risc de pèrdua de l'habitatge generant mecanismes de suport

Posar en marxa un **protocol de coordinació** entre els jutjats i serveis socials per millorar la resposta en cas de desnonament.

Impulsarem la creació i posada en marxa d'un **servei de mediació** entre propietaris i llogaters per trobar vies alternatives al desnonament quan es produeixen impagaments per causes sobrevingudes.

Incrementar els recursos de Serveis Socials, ampliant plantilles i serveis si és possible, signant acords amb entitats del tercer sector, millorant la coordinació entre els agents del municipi, promovent la cooperació entre municipis i amb el consell comarcal,

Instar la Generalitat a la signatura d'un contracte programa de suport en l'àmbit local o comarcal pels temes vinculats als problemes d'habitatge, que amplii les prestacions de les Oficines Locals d'Habitatge

Impulsar l'ampliació de l'oferta de lloguer assequible

Posar en marxa un **Pla de Mobilització del Sòl disponible al municipi**, si l'ajuntament compta amb sòl per a aquest objectiu, posant-lo a disposició de la Generalitat, del Ministeri de Foment, o d'operadors especialitzats, perquè hi construeixin els habitatges protegits en règim de lloguer.

Potenciar un **pla d'estímul adreçat als propietaris particulars perquè ofereixin el pis a un preu de lloguer assequible**, subvencionant l'IBI i part de les despeses de rehabilitació, especialment si s'han identificat pisos buits en el pla desplegat a tal efecte.

Promoure una **Taula Local pel Lloguer Assequible** que incorpori, segons el municipi, els diversos agents com els de la propietat immobiliària, la cambra de propietaris, les entitats del tercer sector, associacions de veïns, els grans tenidors... amb l'objecte de generar una cultura compartida de la propietat responsable que limiti els efectes de les pujades de preus de caràcter especulatiu.

Impulsar la utilització de la mesura permesa pel govern de l'Estat de **destinar part dels superàvits pressupostaris** municipals a les polítiques de construcció i/o adquisició d'habitatges.

Implementar la **creació de pisos assistits i/o amb serveis**, com a alternativa per a persones que no puguin viure soles, però que no necessitin una residència.

Promoure l'ordenació de l'oferta de pisos turístics

Impulsar als municipis l'establiment d'un **Pla d'Usos** (Pla especial urbanístic d'ordenació de les activitats de pública concurrència, comerços alimentaris, serveis turístics i altres activitats), **que definiran quan es permetran els pisos turístics** —si se'n volen permetre— limitant la presència aïllada (demanar que siguin edificis complets), **o el temps que poden ser llogats** (per exemple només en període estival i quan són compartits pel propietari).

Posar en marxa un **servei d'inspecció dels pisos turístics**, lligat al departament de Disciplina Urbanística, per vetllar pel compliment del Pla d'Usos.

4.4. SERVEIS DE SALUT DE QUALITAT I UNIVERSALS

Els canvis demogràfics, socials i econòmics no atesos comporten un envelliment progressiu de la població, amb més malalties cròniques i un increment de les desigualtats.

La radical reducció de la despesa pública en mans de governs conservadors i les conseqüències de la pandèmia de la covid han portat malauradament a una disminució i concentració de serveis, poblacions que han perdut serveis d'urgències, amb tancaments dels CUAP o dels Centres d'Atenció Continuada, i que han vist reduït l'horari del seu Centre d'Atenció Primària, les visites presencials o els serveis especialitzats, o inclús el tancament dels ambulatoris o la no ampliació de la cartera de serveis, com han fet en altres comunitats autònomes.

Unes restriccions que han posat les llistes d'espera en màxims històrics. Hem acabat per tenir llista d'espera fins i tot a l'atenció primària, amb col·lapses permanents als serveis d'Urgències.

Per altra banda, la paralització de les inversions ha deixat sols cedits pels municipis per a la construcció de nous centres, en solars buits. S'han paralitzat ampliacions de centres, noves construccions i, el que és més greu, la no reposició del material tecnològic i de diagnòstic, molt del qual ha acabat ja la seva vida útil.

Aquestes són les reivindicacions dels veïns i veïnes que volen ser atesos, presencialment, en els seus CAP, pel seu metge o metgessa d'atenció primària, i no passar-se mesos —i en alguns casos anys— per ser visitats per l'especialista, o per a una intervenció quirúrgica.

Aquestes són les queixes que reben els alcaldes i alcaldesses, que volen que la Generalitat de Catalunya compleixi els seus compromisos en infraestructures i en serveis i que no volen veure disminuïdes les prestacions en el seu municipi.

Sota aquest escenari, ens proposem tant com a exigència a la Generalitat com a les iniciatives que estan dins de les competències municipals, els següents principis rectors d'un sistema de salut, universal, públic, accessible, de qualitat i equitatiu.

- En aquest context, vetllarem des dels municipis per la qualitat de l'assistència sanitària que presta la Generalitat per tal de garantir la salut com un dret universal.
- Un altre dels principis centrals serà el d'equitat en l'accés. Ni el lloc de naixement ni el lloc on es viu pot determinar la salut de la ciutadania ni les prestacions que es reben, i que la distribució de recursos en el territori, en les àrees bàsiques de salut, atengui els condicionants socioeconòmics de cada territori.
- Caldrà exigir plans de xoc reals i efectius per reduir les llistes d'espera per la visita a l'especialista, realització de proves diagnòstiques o intervenció quirúrgica, exigint la màxima transparència i el dret del pacient a conèixer en tot moment la seva situació i a exigir ser atès en el temps garantit.
- Des dels ajuntaments serem agents que vetllin per la salut de la seva ciutadania amb una visió estratègica de "salut a totes les polítiques".
- Cal continuar fent accions de vigilància sanitària a les escoles i equipaments municipals, essent proactius en la promoció de la salut, fomentant els hàbits saludables, i en la implementació de mesures de prevenció mediambientals. Amb la recuperació de l'Agència de Salut Pública i el desplegament reglamentari de l'Agència i dels continguts de la Llei de salut pública, que ha de tenir la dotació pressupostària suficient, els municipis i els seus ajuntaments seran copartípics de la gestió de la prevenció, promoció i protecció i vigilància de la salut
- Finalment, cal que l'Atenció Primària i Comunitària sigui el veritable eix del sistema sanitari públic. L'evidència científica ens demostra que dona millors nivells de salut, menor mortalitat de la població, més qualitat als usuaris i usuàries i contribueix a la sostenibilitat dels sistemes públics de salut i a l'equitat social. L'atenció longitudinal, l'acompanyament amb el pas del temps dels professionals d'atenció primària a les persones és el gran èxit del sistema sanitari públic.
- Els ens locals han de treballar en xarxa amb tots els equipaments comunitaris i entitats ciutadanes i vincular els projectes als centres d'atenció primària en salut per tal de garantir una acció integrada i veritablement preventiva. El paper de serveis socials juga un paper clau en la detecció preventiva de les persones i cal que treballin de forma integral i integrada amb els serveis sanitaris. Únicament amb una visió holística de la salut no basada només en la malaltia, i una resposta conjunta des de tots els serveis es podrà situar a la persona en el centre del sistema.

Objectius i mesures

Reclamar a la Generalitat la dotació dels recursos necessaris per garantir una resposta de tots els serveis de salut d'acord amb les necessitats de la població.

Reivindicarem l'elaboració, amb participació dels ens locals, d'un nou Mapa Sanitari que defineixi, tenint en compte les noves realitats econòmiques, socials i demogràfiques els equipaments i serveis necessaris en cada territori, introduint-hi l'abordatge de les desigualtats en Salut i la mirada de gènere.

Reforçarem la Salut Comunitària i atenció integral i integrada social i sanitària, elaborant territorialment Pactes de Salut i Benestar entre la Generalitat i els Ajuntaments.

Continuarem exigint la participació dels ens locals en els òrgans de gestió del Sistema de Salut i en els òrgans de planificació, coordinació i participació del Departament de Salut.

Exigirem el reforçament dels serveis de Salut Mental, prioritzant els programes d'atenció a infants i adolescents per tal que siguin veritablement efectius i accessibles a tota la ciutadania. La connexió d'aquests amb la resta de serveis adreçats a la infància al territori, especialment l'escola, fent efectiu el programa de salut i escola i els equips de protecció a la infància (si escau) han d'estar garantits per a un abordatge integral i efectiu.

Impulsarem, durant el **primer any de mandat, els Plans Locals de Salut Pública que fixin les línies estratègiques, les prioritats i objectius en matèria de salut** que busquin en la prevenció i promoció la millora de la qualitat de vida de la ciutadania.

Impulsar des del territori, pobles i ciutats, polítiques públiques de salut de prevenció, promoció, educació i conscienciació per a la millora de la qualitat de vida de les ciutadanes i ciutadans

Recuperarem per als municipis, amb les modificacions legislatives necessàries, les competències en Salut Pública, que van desaparèixer amb l'aplicació de la LRSAL per part del Govern del PP.

Impulsarem **campanyes de prevenció de les patologies més rellevants**, incidint en la reducció de la morbimortalitat de les malalties de major impacte social, com la disminució o eliminació del consum del tabac o de les drogues i l'inici d'altres addiccions, així com la disminució dels consums, tenint presents els perfils de cada àmbit social.

Establirem programes de prevenció, promoció i vigilància de la salut, en cada municipi, amb col·laboració i finançament també de la Generalitat, relacionats amb temes claus com salut i pobresa; salut i escola; alimentació saludable i activitat física; salut alimentària; salut laboral; salut i medi ambient, salut emocional, etc.

Establirem programes d'atenció comunitària com la prevenció de l'obesitat, sobretot en nenes i nens, la prevenció de les malalties cardiovasculars amb la promoció de ciutats cardiosaludables i cardioprotegides.

Promourem la salut amb mirada de gènere, establint programes específics com el de la prevenció del suïcidi, la prevenció dels trastorns alimentaris, la lluita contra la solitud, o donar més visibilitat a algunes malalties.

Fomentarem la identificació, formació, i acompanyament d'agents comunitaris, promotors de salut en col·lectius i àrees de risc (joves i lleure, i immigració i barri, persones amb capacitats diverses i/o amb malalties mentals i autonomia personal, gent gran i habitatge) d'acord amb el teixit associatiu dels nostres pobles i ciutats.

Promourem l'elaboració de plans de salut locals, des d'una perspectiva holística de la salut (amb visió de determinants de salut, promovent la cultura de la salut a totes les polítiques amb avaluació de l'impacte de les diferents polítiques locals sobre el benestar i la salut de les persones)

Col·laborarem amb el sistema de vigilància i alerta de salut pública i la gestió de crisis d'emergències mediambientals, alimentàries, i la prevenció d'accidents NBQ (nuclears, biològics i químics).

Abordarem, mancomunadament, i amb els **recursos específics de la Generalitat l'atenció a les persones drogodependents**, introduint-hi l'abordatge de l'addicció al joc i a les noves tecnologies, atenent que el 24% dels joves entre 15 i 22 anys té problemes d'addicció, elaborant plans, programes i protocols concrets d'actuació per facilitar l'abordatge integral físic, psíquic i social d'aquest problema de salut.

Consolidarem i farem extensius a tot el territori els Consells Municipals de Salut amb participació de professionals, associacions i usuaris, per tal que esdevingui l'òrgan en matèria de salut del municipi.

Impulsarem, per tal de visualitzar la importància de la salut en els municipis, la creació de la regidoria de salut en el municipi, des d'on es vetlli transversalment per les polítiques de salut.

Promourem l'adhesió al moviment de Ciutats Saludables i les seves xarxes, ja constituïdes, tant a Catalunya com a Espanya i Europa.

Promourem projectes per la **identificació d'actius de salut** (mapa d'actius) i implementació amb la primària de programes de prescripció social.

Impulsarem la creació d'**Escoles de Salut Municipals** amb programes formatius segons necessitats territorials per millorar l'alfabetització en salut de la ciutadania, prioritzant les edats escolar i adolescència.

4.5. LA SEGURETAT, GARANTIA DE LLIBERTAT I EQUITAT

Les persones tenim dret a la seguretat, inseparable de la llibertat i d'un nivell de benestar. Però són indivisibles, ja que els tres conceptes no es poden trossejar en compartiments estancs. Per això és tan important encertar en els fins, en els mitjans o mètodes que l'administració ha de posar en funcionament per garantir aquest dret fonamental. Una seguretat integral necessita institucions integrades que siguin capaces de demanar, en temps útil, tota la informació significativa per poder adoptar les decisions oportunes, preventives i reactives. Això, en aquest moment no existeix al nostre país.

El model de seguretat ciutadana del PSC és municipalista per definició i es fonamenta en una dimensió integral, preventiva i de proximitat, orientada a garantir amb eficàcia els drets i les llibertats del conjunt de la ciutadania. La seguretat és una política pública cabdal per garantir i preservar la cohesió social a les ciutats i als barris. Sense seguretat no hi ha llibertat.

Els reptes actuals demanen que la ciutadania tingui una relació activa en l'exercici del seu dret a la seguretat. Aquesta dimensió comunitària i d'implicació ciutadana ha estat menystinguda en els darrers governs de la Generalitat. En serveix d'exemple la protecció civil. És notori que el govern de la Generalitat no presta cap mena de suport ni en l'estructuració, ni en la dotació de recursos a les administracions locals. Per al PSC és prioritària la incorporació i la implicació de la ciutadania, a través de la inclusió en ferm dels sistemes de voluntariat, en estreta relació amb els sistemes professionals. Les agrupacions de voluntaris de protecció civil, els parcs de bombers voluntaris, les Agrupacions de Defensa Forestal i tots aquells sistemes de necessària existència en la complexitat de la societat actual. L'increment de les activitats i de la mobilitat que es produeixen al territori, el gran nombre d'activitats que se celebren que representen grans concentracions humanes, així com, el cada cop més gran risc de situacions d'emergència, produïdes pels fenòmens naturals, cada cop més extrems, fan necessari que les administracions i la societat disposin de tots els mecanismes i instruments de col·laboració per fer front a aquestes situacions de risc amb eficàcia.

Cal, doncs, dirigir el nostre esforç cap a aquests problemes que en una societat complexa i diversa estan presents i creen conflictes comunitaris. Disposant dels instruments jurídics i el desplegament de recursos humans que requereix el manteniment del civisme i la seguretat, així com, la coordinació amb totes les administracions per recuperar aquests objectius i el replantejament d'un sistema de seguretat pública integrat i adaptat a les necessitats i demandes del ciutadans sota el principi de subsidiarietat, donant el paper necessari als alcaldes i alcaldesses com a autoritat política reconeguda en la direcció de la policia.

En aquest context, es prioritzarà, des del món local, la prevenció i la mediació com a principals instruments d'anticipació als conflictes i a la delinqüència i es donarà suport específic a combatre, amb els altres cossos de seguretat, les noves formes de delinqüència, que sota la responsabilitat de Mossos, tindran el suport dels governs municipals: nous delictes, tràfic de persones, explotació sexual, etc.

Els convenis signats entre els ajuntaments i la Generalitat en el moment del desplegament dels Mossos d'Esquadra han quedat obsolets i els efectius són insuficients, això provoca que els ajuntaments hagin d'assumir davant la ciutadania el repte i els desgast quant a la garantia de la seguretat ciutadana que reclama el veïnat als barris de les diferents ciutats, sense els mitjans necessaris ni el reconeixement adequat.

OBJECTIUS I MESURES

Impulsar la llei de seguretat pública en allò que afecta la transversalitat i coordinació dels diversos actors i millora del paper dels municipis en la gestió de la seguretat

Potenciar la **transversalitat d'actuació de tots els actors en matèria de seguretat**, establint protocols d'actuació entre els diferents agents, per optimitzar recursos i incrementar l'eficàcia, eficiència i millora dels serveis públics en matèria de seguretat.

Exigir un **clar reconeixement dels ajuntaments dins la llei com a autoritats democràtiques per tal que siguin plenament incorporats en les decisions dels assumptes que són de la seva competència territorialment.**

Potenciar la transversalitat d'actuació de tots els actors en matèria de seguretat, establint **protocols d'actuació entre els diferents actors, per optimitzar recursos i incrementar l'eficàcia, eficiència i millora** dels serveis públics en matèria de seguretat.

Proposar la confecció de la **Llei del sistema policial de Catalunya** que superi l'actual model de separació competencial i que contempli la intervenció integral de les policies dins del territori de Catalunya i en cada municipi.

Exigir l'augment dels recursos necessaris per arribar a tot el territori, per tant, proposarem estudiar l'actual estat del desplegament del Cos del Mossos d'Esquadra, revisant a l'alça el nombre total d'efectius previstos inicialment i adaptant-los a les circumstàncies actuals.

Impulsar processos per **millorar els mecanismes de control i de deontologia professional que han d'afectar tota la policia**, prioritzant els aspectes d'unificació necessaris per a una gestió eficient del sistema.

Reclamar un **espai de formació i reconeixement a les policies locals com el primer nivell de detecció dels radicalismes** en les nostres ciutats.

Incrementar la protecció de les víctimes i millora dels protocols en matèria de violència familiar

Potenciar els serveis especialitzats d'atenció a les víctimes de fets delictius/catàstrofes, creant un espai d'interrelació entre els diferents actors participants en la seva gestió (policia, serveis mèdics...), instaurant nous protocols d'actuació i revisant els existents perquè recullin la transversalitat de les diferents actuacions en matèria de seguretat i que posicionin els ajuntaments com a actor principal.

Millorar els serveis de seguretat i protecció civil

Impulsar la millora del 112, establint **un sistema descentralitzat d'atenció** per àrees bàsiques policials, recuperant les sales conjuntes, amb la participació dels diferents serveis afectats, reduint els temps de resposta, recuperant l'eficiència que amb la centralització física de la resposta a les demandes d'emergències i socors s'ha perdut.

Millorar la planificació i capacitació dels serveis públics davant emergències i catàstrofes, professionalitzant més la protecció civil i apostant per la coordinació operativa de la protecció civil de les emergències.

Dinamitzar també la **participació ciutadana en les tasques de protecció civil mitjançant les associacions de voluntaris** (territorials o especialitzades). El sistema d'emergències de Catalunya ha d'anar construint una organització professionalitzada amb la participació del voluntariat, acostant-se als models que han articulat aquestes dues perspectives amb alts graus d'eficiència professional en la planificació, la prevenció i la intervenció en l'àmbit local.

Actualitzar els **protocols d'actuació del Cos d'Agents Rurals de Catalunya**, dotant-los dels mitjans normatius, materials i tècnics, que harmonitzen la gestió de les seves competències i obligacions amb la màxima seguretat, coordinadament amb els altres cossos de seguretat.

Reforçar les mesures de convivència i mediació per prevenir el conflicte

Impulsar, amb els serveis de convivència i mediació, instruments de diagnosi i seguiment de les diverses tipologies de conflicte que possibiliti l'aplicació conjunta de protocols d'actuació preventius.

Treballar en **models proactius d'anticipació de conflictes** amb els serveis de mediació i convivència.

Participar des de la policia de proximitat en **projectes i programes de prevenció i resolució de conflictes**, amb la participació del tercer sector i el teixit social.

Reformular els objectius dels Plans de Seguretat Viària

Impulsar campanyes i actuacions de prevenció en matèria de seguretat viària a totes les administracions i revisarem les prioritats i les actuacions preventives que han d'efectuar les policies de trànsit, en especial els Mossos d'Esquadra, exigint major suport de la Generalitat a les administracions municipals per tal d'afrontar els nous reptes de sinistralitat, control ambiental i pacificació del trànsit.

Reforçar les polítiques globals respecte a la seguretat viària que responguin a **nous reptes derivats de la major complexitat existent en la mobilitat, produïda per l'increment d'activitats i del parc automobilístic, la incorporació cada cop en edat més jove a la conducció, el reflex de les conductes derivades de la multiculturalitat i la manca d'inversions en les vies públiques per part de les administracions.**

4.6. MUNICIPIS EDUCADORS I COHESIONATS EN L'HORITZÓ 2030

Els municipis governats pel PSC han destacat, sempre, com a municipis educadors **aportant recursos i creant serveis públics de qualitat** en educació infantil 0-3, en extraescolars, en estiu educador, en educació musical i artística, en educació especial i d'adults, en formació professional i en orientació i transicions educatives dels joves.

El nostre **ferm compromís amb els principis de la ciutat educadora** ens permet tenir una visió global del fet educatiu on, a més de les polítiques locals d'educació, també cal integrar les polítiques de joventut, d'esports, de cultura i d'acció comunitària, articulant uns ecosistemes locals educadors que són reconeixibles per la ciutadania. De fet, la nostra vocació és que l'educació estigui present en cada racó, en cada servei i en cada acció de la ciutat per esdevenir una ciutat educadora.

El **lideratge dels municipis socialistes com a referents** de la ciutat educadora contribueix a enfortir la qualitat educativa i a respondre a necessitats no cobertes per cap altra administració, però que són exigides en clau de proximitat. El 14,4% de la despesa pública en educació no universitària que

es fa a Catalunya, es fa des dels municipis i és el nivell municipal on millor poden concretar-se els compromisos i objectius de la societat amb l'educació.

El municipi és l'espai i alhora l'eina on es desenvolupa l'acció educativa, és qui construeix sentit democràtic i de comunitat i és el context idoni per concretar l'equitat i la igualtat d'oportunitats. **Gràcies a l'esforç i la iniciativa dels municipis socialistes la ciutadania compta amb més garanties d'equitat** des de la xarxa municipal d'escoles bressol, les beques i ajuts, els plans educatius d'entorn o les oficines municipals d'escolarització. Un esforç complementari però del tot necessari.

El nostre compromís electoral és fer un salt qualitatiu, refermar el nostre rol de corresponsabilitat i liderar els nostres municipis perquè esdevinguin **territoris educadors, treballant en xarxa amb tots els agents** per assolir tres grans objectius:

1. Màxima equitat, inclusió i qualitat educativa en clau local

Els municipis socialistes volem garantir bones escoles i centres educatius d'alta qualitat per al ple desenvolupament del dret a l'educació de tota la ciutadania i totes les edats. És la premissa per a la millora dels resultats i de les oportunitats:

1.1. Garantirem l'accés dels infants de 0-3 anys a les escoles bressol des d'un marc de sostenibilitat financera justa i acordada entre municipis i Departament d'Educació, mantenint els criteris d'alta qualitat de la xarxa municipal 0-3.

1.2. Millorarem la detecció d'alumnat amb necessitats de suport educatiu a l'escola bressol 0-3, identificant la diversitat funcional i possibles trastorns per una plena educació inclusiva i de qualitat.

1.3. Millorarem la detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques a Infantil-3, a 1r d'ESO i entre l'alumnat nouvingut, afavorint una escolaritat més equilibrada en compliment del Pacte contra la Segregació.

1.4. Reduirem la segregació escolar local des de les Taules Mixtes de Planificació i les OME, millorant la zonificació i donant més suport als centres d'alta complexitat i als plans educatius d'entorn per la millora continua de resultats que equilibrin l'equitat.

1.5. Reforçarem l'èxit escolar i l'equitat en la qualitat dels centres ubicats al municipi, promovent els **projectes curriculars de ciutat educadora** (projecte científic, humanístic, artístic, tecnològic, lingüístic...) i el **treball en xarxa entre tots els centres** sostinguts amb fons públics presents al municipi.

1.6. Garantirem l'escolarització a temps complet d'infants i adolescents amb equitat d'accés i universalitat de les activitats extraescolars, esportives i d'estiu educador, prioritzant les famílies de renda mitjana-baixa i baixa.

1.7. Vetllarem perquè les famílies amb dificultats puguin accedir als ajuts de menjador i que ningú es quedi sense accés als programes de qualificació inicial i a places d'FP i d'educació postobligatòria.

1.8. Liderarem la reducció de la taxa d'abandonament escolar prematur des d'un enfocament integral i de cogovernança, integrant recursos i programes, identificant els joves i oferint un referent que acompanyi els itineraris de retorn a la formació i la titulació.

2. Ciutats educadores del talent, la innovació i la vida democràtica

Els municipis són proximitat i la primera administració que identifica les necessitats i desafiaments en educació i formació. Són la primera línia de resposta i els municipis liderats des del PSC sempre han estat, i continuaran sent, laboratoris d'innovació que s'anticipen i responen amb programes socialment transformadors:

2.1. Millorarem les infraestructures, la climatització i l'ús d'energies renovables en els centres públics, pacificant els entorns escolars i naturalitzant els patis escolars.

2.2. Impulsarem programes d'enriquiment curricular a les escoles del municipi:

- Anglès a l'etapa 3-6 anys, a educació primària i a l'ESO.
- Robòtica i pensament computacional a educació primària.
- Convivència intercultural i valors democràtics a educació primària i a l'ESO.
- Intercanvi intergeneracional de sabers i habilitats amb avis i àvies a centres d'educació primària i a l'ESO.

2.3. Garantirem una oferta pública en formació professional connectada amb les necessitats del teixit productiu a través de les taules de planificació i dels consells municipals de l'FP. Impulsarem l'FP dual en els llocs de treball de l'administració local.

2.4. Millorarem la planificació, actualització i prospecció de l'oferta pública local d'FP, establint aliances amb el teixit productiu, eines de cooperació amb altres municipis i l'impuls d'una FP inclusiva per a l'alumnat amb necessitats i itineraris específics.

2.5. Acompanyarem la població adulta en les noves oportunitats d'FP modular i per a l'ocupació, en l'acreditació de competències i en la millora de la inserció i l'ocupabilitat.

2.6. Fomentarem les Universitats Populars municipals per estimular la participació formativa de la població adulta en les humanitats, les ciències, les arts i la cultura. A partir de l'oferta local dels centres cívics, entitats culturals i l'extensió universitària de les Universitats.

2.7. Transformarem els equipaments públics municipals com a sostenibles, educadors i compromesos amb l'Agenda 2030, generadors de ciutadania activa i de tolerància com a espais educadors en una cultura democràtica, inclusiva i no sexista.

2.8. Activarem la cocreació de polítiques locals d'educació des de la participació local amb les associacions de famílies i agents de l'entorn: consells d'infants i de joves, consells municipals d'educació, consells municipals de l'FP i altres espais de diàleg i dinàmiques de creixement democràtic i comunitari.

3. Una major corresponsabilitat dels municipis en educació

Des del PSC defensem un model de cogovernança educativa amb un major paper i pes dels municipis per tal d'identificar millor les necessitats locals i respondre de forma més adequada i pròxima a les demandes de la ciutadania:

3.1. Instarem la Generalitat de Catalunya al **finançament complet de les competències pròpies i de les transferides**, per tal d'acabar amb l'avançament de costos per part dels ajuntaments davant la manca de responsabilitat del Departament d'Educació.

3.2. Defensarem la **cogovernança amb els municipis** ja establerta en la Llei d'Educació de Catalunya (LEC, 2009) exercint un lideratge bidireccional entre les administracions públiques i impulsant **pactes locals d'educació** amb la comunitat educativa i els agents socials i econòmics. Els ajuntaments són administració educativa tal com diu la LEC.

3.3. **Acords Estratègics de Corresponsabilitat** entre el Departament d'Educació amb els municipis que ho sol·licitin, detallant els compromisos institucionals i l'abast de la cooperació i gestió mútua.

3.4. **Recuperar les zones educatives** definides a l'article 176 de la LEC (2009) en tant que unitats de decisió i de programació de l'oferta educativa a escala territorial comptant amb una direcció consensuada, una estructura molt flexible i unes funcions adaptades a la realitat de cada territori o municipi.

3.5. **Definició i regulació dels àmbits de corresponsabilitat** entre el Departament i els municipis des d'un marc normatiu i financer que sustenti i asseguri l'acció a llarg termini del món local, acordant i clarificant els següents àmbits:

- a) Mapa escolar, escolarització equilibrada i lluita contra la segregació escolar,
- b) Escola bressol i criança integral de la petita infància,
- c) Digitalització i creació, manteniment i renovació sostenible d'edificis,
- d) Inclusió, beques i lluita contra l'absentisme i l'abandonament escolar prematur,
- e) Impuls de programes de ciutat educadora i de salut per infants i adolescents,
- f) Escola a temps complet, activitats extraescolars i estiu educador,
- g) Ensenyaments de música, dansa, arts i foment de la creativitat,
- h) Formació professional, orientació formativa i transicions a la vida activa,
- i) Educació al llarg de la vida i retorn formatiu de joves i d'adults.
- j) Observatoris locals d'educació, cobertura de necessitats i equitat de resultats.

Les i els socialistes encarem el proper cicle polític 2023-2027 amb un **renovat projecte de municipis educadors, sostenibles i cohesionats**, acomplint els objectius de l'Agenda 2030. A les eleccions municipals del 28 de maig presentem mesures progressistes a fi de **recuperar l'educació com a ascensor social i cultural que eixampla les oportunitats vitals** i el benestar de la ciutadania. Per uns municipis que avancen i transformen les ciutats en ciutats educadores, sostenibles i inclusives.

4.7. LA CULTURA, DRETS I RECURSOS PER A TOTHOM

La cultura com a dret, la creació, l'experimentació, la recerca, la producció, l'educació i la formació, l'exhibició, la participació, l'accés a la informació i al coneixement. Educació, cultura i creativitat per a transformar la ciutat socialment i econòmicament. Col·laborant, creant des de la comunitat i amb corresponsabilitat, compartint, a través de xarxes i aliances.

El futur cultural del país passa, sens dubte, pels municipis. Creiem fermament en la força dels municipis, en la força de la ciutadania. Els i les socialistes entenem i defensem la cultura com a dret i com a valor públic.

En l'àmbit municipal la cultura té alguns exemples clars dels seus èxits socials i econòmics. En el terreny social, les biblioteques s'han comportat com a equipaments de proximitat i han mostrat el seu paper inclusiu en temps difícils. També els esdeveniments festius han estat clau per al manteniment de sectors econòmics com l'hostaleria i el comerç. La inversió municipal ha permès mantenir empreses d'infraestructures, de producció de continguts, de distribució de grups, companyies i formacions d'arts escèniques i musicals.

La preservació del patrimoni cultural i de memòria democràtica té a l'àmbit municipalista l'exemple més clar de com des dels ajuntaments s'han destinat recursos públics per recuperar-lo, preservar-ho i difondre'l. Cal reclamar convenis de col·laboració i línies d'ajut perquè el Govern de Catalunya s'hi impliqui i incrementin les partides als ajuntaments per als museus locals, recuperar peces, jaciments i per invertir en la millora del patrimoni arquitectònic, històric i artístic local.

La creació i la cultura digital i de l'audiovisual és una indústria innovadora que ara com ara té una gran projecció en llocs de treball i de transformació dels territoris, i que ha de comptar amb la implicació dels municipis, motor de l'activitat econòmica.

Les associacions i entitats de cultura tradicional i popular generen una gran xarxa i són elements de cohesió social i territorial. Els municipis compten amb sales de teatre i de música municipals, a les quals es poden posar en marxa programes d'abonaments a col·lectius com joves, infants, gent gran, garantir el consum cultural en igualtat i per garantir els drets culturals.

Al món local també hi ha una gran xarxa d'equipaments culturals no municipals, dinamitzats per associacions, ateneus i federacions que ajuden a enriquir l'oferta cultural i que permeten consolidar programacions d'arts escèniques i que apropen la cultura a la ciutadania. Cal ampliar convenis amb el món local per ampliar la xarxa.

Les escoles de les arts, de música, teatre i dansa, garanteixen la igualtat d'oportunitats de la ciutadania. Calen convenis amb la Generalitat per donar suport als ajuntaments i per a ajudar les famílies amb majors dificultats. Garantir els ensenyaments artístics al llarg de la vida amb una mirada pública ha de ser el nostre objectiu.

A l'àmbit municipal s'han de generar sinergies per tal que creadors i creadores puguin trobar espais d'expressió, també en col·laboració amb el món educatiu.

La defensa que els ajuntaments governats pel PSC hem fet per mantenir l'estructura de serveis culturals bàsics, mantenint l'aposta per la continuïtat dels serveis i projectes culturals, i el treball en xarxa i cooperació amb la societat civil, han estat clau per mantenir el dinamisme cultural del país i garantir l'accés a la cultura a tothom, en aquests anys de crisi sanitària, econòmica i social. Estem convençuts que els municipis són els espais on es garanteixen els drets culturals de la ciutadania.

En aquest sentit, queden clar per a nosaltres els següents principis:

- La cultura és un dret i un valor públic i la clau de volta per a la socialització i la independència de la ciutadania.

- Les polítiques culturals són eines per a la cohesió i el foment de la convivència.
- La cultura és un instrument per al desenvolupament econòmic, generadora de riquesa i d'ocupació, de competitivitat i d'oportunitats. I un factor d'atracció i dinamització del municipi.
- La llengua com a element indispensable de la cohesió social i defugim del seu ús com a instrument polític exclusivista i divisor.

Per a tot això, des del PSC ens comprometem a:

1. Prioritzar els drets culturals: la democratització i l'accés universal al coneixement i a la cultura: a la pràctica i a la creació culturals.
2. Entendre la cultura com a eina d'enfortiment comunitari, com a bé comú. L'acció comunitària de la cultura i la seva dimensió col·lectiva ens poden ajudar a reforçar vincles entre la ciutadania, els col·lectius i les institucions, a activar nous agents culturals i a lluitar contra les desigualtats.
3. El patrimoni com a senya d'identitat (el material: edificis i construccions; l'immaterial: la cultura popular). Tenim als municipis grans manifestacions de la cultura i la creativitat que giren al voltant d'espais patrimonials o esdeveniments que es converteixen en símbols identitaris. Cal cuidar-los i donar-los a conèixer.
4. L'espai públic i els equipaments culturals com a recurs i eina per desenvolupar les polítiques públiques culturals.
5. La cultura com a eina per atraure i retenir talent.
6. No discriminació cultural per raons de llengua i foment de l'ús i l'aprenentatge de la llengua catalana com a expressió d'un dret cultural i com a factor d'igualtat d'oportunitats.

OBJECTIU I MESURES

Promoure polítiques de dinamització i desenvolupament cultural als municipis

Farem de l'aposta per la cultura un element central de la política municipal i dels programes de govern socialistes per desplegar polítiques de democratització, desenvolupament, proximitat i cohesió.

Impulsarem la coordinació i connexió del patrimoni i el paisatge amb les polítiques estratègiques de desenvolupament econòmic territorial, com per exemple, el turisme cultural, integrant els equipaments locals en els sistemes i xarxes nacionals, en l'àmbit territorial i temàtic.

Desenvoluparem una política municipal d'acords i convenis de col·laboració amb entitats i associacions culturals que treballen per fomentar la cultura tradicional i popular als municipis.

Millorarem la visibilitat de la cultura als mitjans de comunicació locals garantint la presència constant de la programació cultural i espais que fomentin la creació, la formació i el consum de la cultura: canals de TDT locals, premsa local, ràdios i Internet.

Identificarem i analitzarem la realitat de ciutats i territoris en termes de capacitat de talent, creació i innovació i facilitar el suport logístic necessari per al seu desenvolupament.

Exigir a la Generalitat i les diputacions un major suport a les polítiques culturals de proximitat que es plantegen des dels municipis

Demanarem al Govern de la Generalitat i les diputacions treballar en xarxa i amb lleialtat envers els ajuntaments del país, per **impulsar la cooperació entre equipaments i l'accés als productes culturals arreu del territori en el marc d'un sistema cultural integral i accessible a tots els ciutadans i totes les ciutadanes de Catalunya.**

Instarem al desplegament del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya, entès com un pla d'inversions acordat entre el Govern i els ajuntaments (que són els titulars dels equipaments) per tal de renovar i modernitzar el parc d'equipaments actual i crear-ne de nous, d'acord amb un mapa que planifiqui i estableixi les necessitats i les prioritats, elaborat amb la complicitat dels ajuntaments.

4.8. POLÍTIQUES D'ESPORT PER A LA INCLUSIÓ, LA SALUT, LA CONVIVÈNCIA I LA PARTICIPACIÓ

Pels i les socialistes l'esport és un element educatiu de primera magnitud. Una eina per treballar la integració social i fomentar polítiques d'igualtat que formin en valors, millorant la salut i l'autoestima personal.

És una activitat que ha esdevingut clau en el dia a dia en els nostres municipis, en gran part gràcies a la tasca duta a terme pel teixit associatiu, les persones que hi treballen voluntàriament i l'aposta dels ajuntaments.

Malauradament, vivim temps molt difícils per l'esport català. Les necessàries restriccions derivades de la crisi sanitària de la covid-19 i el retrocés en oportunitats fruit de la manca de polítiques actives de suport al sector i la deixadesa del Govern de la Generalitat en aquest àmbit, han provocat que l'esport a Catalunya es trobi amb greus problemes econòmics i organitzatius.

I és que en darrers anys, la gestió en matèria esportiva ha estat incompetent i ineficient amb menys inversió pública, menys ajudes a la pràctica esportiva, especialment a l'esport de base, i una forta burocratització que ha posat en perill gran part del teixit associatiu esportiu català.

El 80% de la despesa en l'àmbit esportiu ha estat realitzada amb finançament local. Tant la competició federada com la gestió dels programes de promoció esportiva s'estan fent gràcies a la implicació dels ajuntaments, i, en alguns casos, de les diputacions.

El teixit esportiu sobreviu gràcies a l'esforç dels ens locals, els quals, a banda de les corresponents subvencions, s'encarreguen del manteniment i la despesa corrent de les instal·lacions.

Els i les socialistes, entenem l'esport com a una política transversal municipalista. L'esport genera identitat ciutadana i facilita la integració de la ciutadania per fer front a l'exclusió. És un factor socialitzador i educatiu: un factor per a la salut de la ciutadania i una activitat amb fort impacte en

l'economia, en la generació de llocs de treball i en potencial estalvi en despesa sanitària. A més a més, l'esport és un pol d'atracció turística i de promoció dels nostres pobles i ciutats.

Les entitats i clubs esportius, amb el seu treball voluntari, representen un dels pals de pellers de la cohesió i integració de persones en la pràctica esportiva dels nostres pobles i ciutats.

És a partir d'aquests valors afegits, que desenvolupem les nostres propostes esportives municipals.

OBJECTIU I MESURES

Promoure pobles i ciutats que vetllen per una pràctica esportiva saludable i que treballen per la inclusió i la igualtat d'oportunitats

Implementarem programes que promoguin un estil de vida saludable i actiu, especialment per abordar tots els problemes derivats d'un estil de vida sedentari.

Treballarem perquè les ciutats i pobles esdevinguin, aprofitant l'espai públic (places, carrers, parcs), **grans espais de pràctica fisicoesportiva, senyalitzant itineraris saludables urbans** que es puguin realitzar caminant, corrent o amb bicicleta.

Generarem iniciatives i programes on es potenciï la **participació esportiva** en edats primerenques. En la projecció dels valors que van més enllà de l'esport de competició.

Desenvoluparem un nou mapa d'instal·lacions i equipaments esportius adequant-los a l'actual normativa, eliminant les barreres arquitectòniques i fent-les energèticament sostenibles. Un mapa **en xarxa** per tal que diversos municipis puguin fer-ne ús compartit, fomentant l'ús d'equipaments públics per a les entitats esportives que no disposin d'instal·lacions pròpies.

Fomentarem **programes d'esport extraescolar** que ofereixin una oferta completa, tant en el foment del valor de l'esforç, com del respecte, la igualtat i la corresponsabilitat.

Proposarem un **Pla de formació "esports i valors" per als tècnics de l'esport** en edat escolar per tal que s'apliqui a totes les escoles públiques i concertades dels municipis.

Facilitarem l'accés a la pràctica esportiva dels col·lectius més vulnerables, amb la creació i promoció de programes d'ajuts socials, especialment en edat escolar i juvenil.

Treballarem especialment en **l'esport inclusiu promovent l'esport no competitiu**, com a espai de convivència i de relació, on tothom participa d'acord amb les seves capacitats, amb programes **adreçats a la gent gran i a les persones amb discapacitat** impulsant accions que tinguin en compte les especificitats i necessitats de tota la població.

Intensificarem totes aquelles accions que tinguin a veure amb la participació i la implicació de les dones dins de l'àmbit esportiu, procurant accions de discriminació positiva, tant en la pràctica com en els òrgans de direcció de les entitats.

Promourem **Plans locals i/o protocols de lluita contra la desigualtat de gènere, el racisme, la xenofòbia i l'LGTTBI-fòbia** en la pràctica esportiva.

Treballarem per acabar amb qualsevol expressió de violència, sigui física o verbal, en els espais esportius, els camps de joc i les grades. **Promovent protocols d'actuació davant de situacions de discriminació** per motius d'orientació sexual, identitat i/o expressió de gènere.

Continuarem treballant amb la **Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC)**, per impulsar l'esport federat i dotar-lo econòmicament.

Potenciar l'associacionisme esportiu i la projecció de pobles i ciutats a partir dels esdeveniments

Donarem suport a les entitats esportives, des del punt de vista tècnic i econòmic per tal d'afrontar amb rigor els reptes normatius i legislatius que envolten el món de l'esport, especialment en l'àmbit formatiu, laboral, fiscal i de recerca de patrocini.

Reforçarem les polítiques per **implicar en la pràctica esportiva els diferents agents i grups d'interès presents a l'escola i la comunitat educativa**, als entorns dels joves i de persones grans.

Dotarem els Consells Esportius —col·laborant amb la UCEC— **de més recursos humans i econòmics** per tal que puguin complementar aquells municipis que no disposen d'eines i recursos suficients per desenvolupar una tasca esportiva dins del seu terme municipal.

Potenciarem les competicions esportives de caràcter internacional com esdeveniments capdavanters, tal com ho vàrem veure i viure durant els Jocs Olímpics a Barcelona i amb els darrers Jocs del Mediterrani a Tarragona.

Potenciarem **l'organització d'esdeveniments esportius com a part d'una estratègia d'identificació, no sols amb la marca d'esport per part de la ciutat organitzadora**, sinó també per factors associats a hàbits saludables, i alhora com a elements de promoció d'activitat esportiva.

Promourem l'esport també com a motor econòmic, i en concret un **pol d'atracció turística esportiva**, i per aquest motiu generarem i vetllarem per a la col·laboració transversal entre els agents publicoprivats turístics i econòmics dels municipis.

Treballarem amb totes les Administracions en un **projecte comú i consensuat per presentar una nova candidatura i poder organitzar per primera vegada a Catalunya i Espanya, uns Jocs Olímpics d'Hivern**.

Fomentarem el **mecenatge esportiu en l'àmbit local**, com un instrument per assolir una cooperació publicoprivada a l'hora d'assolir el suport d'empreses locals per a l'esport escolar i federatiu del municipi.

Facilitarem **l'accessibilitat d'espais esportius municipals per a persones amb discapacitats** per tal de potenciar l'esport inclusiu adaptat i, per tant, assolir que la pràctica esportiva als municipis estigui a l'abast de tota la seva ciutadania.

Fomentarem la **digitalització i la democratització de la visualització de l'esport**, a través de la instal·lació de càmeres d'intel·ligència artificial als equipaments esportius públics.

4.9. IGUALTAT I POLÍTIQUES AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE ALS MUNICIPIS: UN DRET FONAMENTAL

La igualtat efectiva entre homes i dones és un repte que, malauradament, encara hem d'assolir com a societat. La igualtat ha de ser garantida, vetllada, i exercida des de tots els ajuntaments amb polítiques públiques locals que incorporin la perspectiva de gènere de forma transversal.

Per a nosaltres, garantir una vida lliure de violència vers les dones i els seus infants, és un objectiu prioritari perquè no viurem en una democràcia plena mentre hi hagi dones amenaçades i insegures, mentre algunes d'aquestes dones conviuen amb la violència diària a casa seva, o siguin assetjades a la feina, o pateixin agressions sexuals a l'espai públic, o fins i tot, continui existint l'explotació sexual. Volem assolir la igualtat de gènere a l'espai privat i a l'espai públic (lluitar contra la bretxa salarial, la segregació horitzontal...), i ho volem fer per justícia social i perquè la dependència econòmica limita la llibertat de les dones i fomenta la seva opressió. I creiem que la primera trinxera per fer-ho possible és en l'àmbit local, gràcies a la implicació dels ajuntaments, que com a governs de proximitat amatents a les necessitats ciutadanes.

Per desgràcia, els informes sobre els SIAD (Serveis d'Informació i Atenció als Dones) confirmen la manca d'un marc normatiu que unifiqui les actuacions al territori i recursos insuficients, sobretot en els SIE (Serveis d'Intervenció Especialitzada) afectats per retallades constants. A més, els protocols utilitzats se sostenen en uns serveis que no corresponen a la realitat territorial de Catalunya, ni en la dotació de recursos ni en les fórmules de coordinació establertes pels circuits.

Els ens locals tenen un rol exemplificador en relació amb la resta d'agents socials i econòmics, per això els ajuntaments han de ser un exemple de bones pràctiques en igualtat impulsant governs paritaris i polítiques transversals per incloure la perspectiva de gènere en totes les polítiques públiques municipals.

En aquest context, i per assolir la igualtat real entre dones i homes des de l'àmbit local, proposem el següent:

OBJECTIUS I MESURES

Plans d'igualtat i participació política de les dones

Impulsar el pla d'igualtat intern i d'acció als ajuntaments promovent bones pràctiques en igualtat, impulsant governs paritaris i cartipassos que aboleixin els estereotips de gènere i amb la segregació horitzontal. Cal incorporar la integració de la perspectiva de gènere a tots els nivells, incorporar-la a tots els processos de presa de decisions i elaboració de polítiques públiques per fer que tots ells contribueixin a la igualtat efectiva entre homes i dones i garantir la paritat en totes les accions municipals (òrgans de direcció i participació, ponents d'actes...).

Fomentar l'associacionisme de dones com una forma d'apoderament concret que dona visibilitat i potència l'acció per la igualtat efectiva entre homes i dones.

Crear una regidoria amb l'única competència de dissenyar i implementar les polítiques de defensa dels drets de les dones que dependrà orgànicament de l'Alcaldia: la **Regidoria de Polítiques Feministes**.

Crear la **Comissionada de l'Alcaldia per a les polítiques d'igualtat**, perquè vetlli per l'aplicació de la perspectiva de gènere a tot l'Ajuntament i coordini el treball transversal necessari per dur-la a terme.

Posarem en marxa polítiques transversals per donar visibilitat al col·lectiu de **dones amb discapacitat** amb polítiques integrals per a elles.

Lluita contra la violència masclista

Lluitar contra la violència de gènere i acompanyar les víctimes reforçant els SIAD (Serveis d'Informació i Atenció a les Dones) per evitar llistes d'espera i poder fer una atenció immediata a les dones que han patit violència masclista. Crear punts d'atenció específics per a les joves i les adolescents que pateixen relacions de violència masclista en l'inici de les seves relacions afectivosexuals. Realitzar una guia de serveis on s'inclouin els recursos de totes les administracions públiques perquè les dones que es troben en situació de perill coneguin la totalitat de recursos al seu abast i on adreçar-se en cada cas. L'any passat 12 dones van morir assassinades en mans de les seves parelles i exparelles, però més de 15.000 dones van interposar una denúncia, un 13% més que el 2021. Són moltes les dones catalanes que necessiten suport i protecció.

Garantir que l'espai públic és segur per a les dones incorporant "punts liles" d'atenció a les agressions sexuals en totes les festes populars i esdeveniments dels nostres pobles i ciutats. A Catalunya ja es denuncia una violació cada 12 hores, i tot i que moltes d'aquestes agressions tenen lloc a espais privats, des dels ajuntaments cal que es vetlli per la seguretat als espais públics. És important revisar l'enllumenat públic, garantint rutes il·luminades i segures i posant especial èmfasi en els entorns dels centres d'oci nocturn, les estacions d'autobusos i trens, etc. Cal promoure les parades a demanda dels serveis d'autobusos municipals i crear un protocol municipal contra l'assetjament sexual amb la creació de xarxes ciutadanes (personal públic, però també cambriers, personal de botigues, pàrquings, personal de neteja, equipaments municipals, etc.) que sàpiguen detectar situacions de risc per a les dones i acompanyar-les, en cas de patir una agressió sexual o estar en perill.

Crear un protocol per establir el circuit d'actuació davant de possibles situacions de risc en l'oci nocturn i en altres esdeveniments multitudinaris contra agressions masclistes.

Lluita contra la violència masclista

Realitzar campanyes informatives sobre drets reproductius i sexuals per formar els joves en la construcció de relacions afectivosexuals respectuoses i allunyades de la violència.

Enfortir la Xarxa de municipis lliures de tràfic de dones, combatent les màfies i els proxenetes als nostres municipis.

Treballar **per una ciutat abolicionista**, fent èmfasi en la vulneració dels drets humans que suposa l'explotació sexual i impulsant accions adreçades als homes, per dissuadir la demanda, amb la

finalitat d'aconseguir la tolerància zero cap a la compra de sexe, com una lluita més contra la violència masclista.

Coeducació i corresponsabilitat per a la igualtat

Prioritzar la coeducació amb formació especialitzada per a tots els agents educatius (educació formal i no formal, monitors de lleure, esport..) i per als nens i nenes des de la primera infància, aprofitant els diferents òrgans de participació, com per exemple els consells d'infants municipals.

Vetllar perquè es portin a terme activitats i tallers d'educació afectivosexual adaptats a totes les edats a tots els centres educatius, amb l'objectiu d'ensenyar els joves i infants a tenir relacions sanes des del respecte, ensenyant-los a preveure i evitar situacions de violència.

Promoure la corresponsabilitat mitjançant accions formatives que trenquin amb els estereotips de gènere, ensenyant des de la primera infància que les tasques de cura poden i han de ser assumides per homes i dones per igual.

Elaborar polítiques locals per impulsar la construcció de masculinitats alternatives al model patriarcal clàssic. En aquest punt, podem aprofitar dies i campanyes com el Dia del Pare per fer campanyes que desconstrueixin el rol masculí patriarcal tradicional i mostrar altres models de paternitat.

Fomentar plans de nous usos del temps per viure en una societat més igualitària, eficient i saludable, involucrant els diversos agents locals (institucions, escoles, comerços...) i promovent recursos des dels ajuntaments per facilitar la conciliació familiar, ja sigui amb un model de cangurs municipals o aprofitar per a fer activitats gratuïtes a les ludoteques o biblioteques municipals.

Mercat de treball i igualtat

Realitzar campanyes específiques d'ocupació femenina promovent polítiques d'acció positiva per aconseguir erradicar la segregació horitzontal, tant en les feines masculinitzades com en aquelles feminitzades, amb l'objectiu d'erradicar la bretxa salarial. De mitjana, les dones catalanes encara cobren un 20,64% menys que els homes i encara pateixen més temporalitat (un 17,1% vs. un 11,8%) i tenen més contractes a temps parcial (una taxa del 20% per les dones, que triplica la dels homes, un 6%).

Dur a terme programes específics d'emprenedoria per a dones. Tot i que l'emprenedoria per part d'ambdós sexes ha crescut en els últims anys, la taxa d'emprenedoria a Catalunya és del 6,7% de les dones, enfront del 7,6% dels homes. És a dir, només el 6,7% de dones catalanes d'entre 18 i 64 anys estan creant una empresa o són propietàries/gestores d'un nou negoci. Si mirem les fases inicials, però, aquesta tendència s'inverteix, ja que el percentatge és del 53% de dones front un 47% d'homes, això indica que són més les dones que abandonen l'emprenedoria, motiu pel qual és clau acompanyar-les des del principi en l'àmbit municipal amb programes d'emprenedoria específics.

Prioritzar la lluita contra la feminització de la pobresa treballant activament des dels serveis socials per detectar els casos d'exclusió social i pobresa. Les taxes de risc de pobresa i exclusió social per les dones sempre són més altes que els homes, segons les últimes dades recollides per l'Idescat, la

taxa dels homes se situa en un 24,6% enfront del 27,2% de les dones. Aquesta situació s'agreuja en el cas de les llars monomarentals i les dones grans, sobretot aquelles que cobren pensions no contributives.

4.10. POLÍTIQUES PER A COL·LECTIUS DISCRIMINATS ALS MUNICIPIS

Impulsar ciutats i pobles igualitaris, on tothom tingui els mateixos drets i oportunitats

- Posar en marxa **polítiques transversals** per donar visibilitat al col·lectiu LGTBI.
- Crear un protocol per establir el **circuit d'actuació davant de possibles situacions de risc** en l'oci nocturn i en altres esdeveniments multitudinaris contra agressions LGTBI-fòbiques.
- Implantar un **servei, tant de dones com de persones LGTBI**, que doni suport a la ciutadania, assessorament i resposta a les necessitats dels i les joves.
- Fomentar la creació d'una **nova regidoria LGTBI i de feminisme** per assegurar i vetllar per la seva integració transversal de les polítiques públiques municipals.
- Especial atenció a **col·lectius més vulnerables o invisibilitzats** com són les persones trans i la gent gran del col·lectiu amb polítiques específiques per ells.

4.11. L'ACCESSIBILITAT: UN DRET IRRENUNCIABLE PER FER EFECTIVA LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS

D'acord amb el R.D.L. 1/2013, la discapacitat és aquella condició sota la qual certes persones presenten alguna deficiència física, intel·lectual o sensorial (entre altres) que, en interactuar amb les diverses barreres, pugui afectar, a curt o a llarg termini, la participació plena i efectiva a la societat. L'accessibilitat és la característica que han de complir els entorns, processos, béns, serveis i productes, que garanteixi a totes les persones el seu accés, utilització, comprensió i gaudi de manera normalitzada, eficient, còmoda i segura.

L'accessibilitat universal afavoreix, d'una forma o l'altra, totes les persones sense cap distinció. Però, com és evident, hi ha grups de persones que es veuran més afavorits que uns altres. Les mesures per a garantir l'accessibilitat universal tenen per objectiu aconseguir que totes les persones tinguin les mateixes oportunitats de relacionar-se, de desplaçar-se, d'interaccionar sense cap limitació.

Proposem: reforçar i dissenyar accions transversals en tots els àmbits per promocionar l'accessibilitat i el disseny universal i que afavoreixi a tota la ciutadania: persones amb discapacitat, persones amb mobilitat limitada, persones grans, els pares i mares amb cotxet de nadons... per tal que tothom pugui interaccionar amb l'entorn, amb la cultura, amb l'educació, amb la formació, amb el comerç, amb la salut amb l'oci i amb el lleure.

Per tant, implementarem uns plans locals d'accessibilitat, que articulin tota la política de la corporació local en matèria d'accessibilitat. Haurà de reconèixer l'accés universal de tots els ciutadans i ciutadanes amb discapacitat o sense discapacitat als drets i serveis ciutadans i socials i considerar el suport i el finançament de les entitats del moviment de la discapacitat, essencials en la promoció i en el suport actiu a les persones amb discapacitat i les seves famílies.

Objectiu i mesures

Promoure una política activa d'accessibilitat capdavantera per a la igualtat d'oportunitats

Crearem un Fons Local de Promoció de l'Accessibilitat, nodrit pels recursos procedents de destinar l'1% del total de la inversió que dediqui anualment l'Ajuntament.

Impulsarem el **servei de transport públic "porta a porta"**, dotant-lo dels recursos necessaris per a garantir el servei de les persones que ho necessiten i ens comprometem a assolir la reserva de taxis accessibles d'almenys el 5%, com exigeix la legislació estatal.

Revisarem la distribució dels carrils bici a la ciutat, estratègia de mobilitat, perquè aquests no siguin un nou problema en matèria d'accessibilitat i mobilitat: accés als contenidors d'escombraries, reubicació o desaparició de places d'aparcament reservat, etc.

Atorgarem a les persones amb discapacitat, el tracte més favorable possible, en el marc de la legislació vigent en matèria fiscal, aplicant les exempcions, reduccions o bonificacions màximes que permeti la llei en els impostos, taxes i preus públics que gestioni l'Ajuntament.

Promourem, en el marc de la legislació vigent, les **peticions de cessió de sòls i locals o altres mesures similars per a la construcció o habilitació de centres d'atenció i habitatge social a persones amb discapacitat i/o trastorn mental.**

Constituïrem **Consells Municipals d'accessibilitat**, com a òrgan consultiu i de participació en totes les polítiques que s'impulsin des de la ciutat.

Impulsarem campanyes de sensibilització, presa de consciència i educatives de forma periòdica i sistemàtica, dirigides a tots els grups de població de l'àmbit del municipi sobre la realitat d'accessibilitat i les persones amb discapacitat, gent gran i pares i mares amb cotxe de nens.

4.12 CONVIVÈNCIA I CIVISME PER UNA SOCIETAT MÉS JUSTA I IGUALITÀRIA

Les transformacions socials que ha experimentat el territori de Catalunya en els darrers anys han modificat les condicions socials, el paisatge humà i les pautes de relació entre la ciutadania, fent necessari renovar la mirada sobre molts dels aspectes que conformen les polítiques públiques en matèria de convivència.

Els pobles i ciutats són un marc de referència per a totes les persones que hi viuen, comporta uns drets i unes obligacions amb un mateix i respecte als altres. Requereixen un compromís per part d'administracions, entitats i ciutadania a la recerca d'una convivència que permeti que tant els carrers i places com l'espai privat siguin un punt de trobada i no d'exclusió.

El model urbanístic de ciutat mediterrània, multifuncional, amb uns carrers diversos, és un model de ciutat socialment inclusiva. Per això, entenem que hem d'aplicar a les polítiques de tractament de l'espai públic, la convivència i seguretat efectives. És per això que cal aplicar polítiques globals en aquest camp.

Per als i les socialistes la convivència esdevé un objectiu central de les polítiques públiques que ha d'ajudar a construir una societat més justa i equitativa, cohesionada i respectuosa amb la diversitat.

Catalunya és molt diversa, tant ètnicament com culturalment. Hem de recordar que la societat catalana ha sigut i és diversa des de fa molt, quan les principals migracions internes, amb les seves característiques sociològiques i culturals específiques, foren fonamentals per a entendre la importància del valor i les aportacions d'aquesta diversitat. Actualment, les influències procedents de diferents països del món han fet que la nostra societat tingui molts matisos, tonalitats, creences i cultures. Hem d'entendre això com un enriquiment de la nostra terra. Aquestes procedències han deixat darrere la perfilació i els trets físics específics amb els quals durant tants anys s'ha identificat a les persones autòctones. Actualment, no atenem a un sol perfil ètnic que es pugui identificar com a autòcton, sinó, que ens trobem amb una realitat molt plural. Una realitat que, en molts àmbits (inclosa la política), no es veu reflectida.

El full de ruta per incloure la perspectiva antiracista exigeix incorporar tres elements a les nostres polítiques, independent del nivell institucional: reconeixement, reparació i formació. I més quan l'augment dels discursos d'odi que promouen la discriminació racial o ètnica ha començat a contaminar i enverinar la convivència i va penetrant amb força tant en l'àmbit polític com a la nostra societat. En aquest sentit, com a socialistes i progressistes, el nostre deure és combatre'l de manera ferma, fent polítiques per reforçar la igualtat i la no discriminació.

OBJECTIU I MESURES

Garantir el bon ús i la convivència ciutadana als nostres pobles i ciutats

Reclamarem tots els instruments necessaris per garantir la convivència en els espais públics i donar resposta a les demandes ciutadanes.

Ordenarem l'espai públic en tant que espai de mobilitat, per evitar el conflicte entre el vianant i les diferents formes de transport, concebant l'espai públic també com a espai creador, generador de sinergies, de coneixement de cultura. És per això que el seu manteniment ha de ser equitàtiu.

Impulsarem una política de protecció de la vorera, tenint cura del compliment de les ordenances de la via pública. La vorera serveix per a la mobilitat a peu, per la conversa, per la trobada.

Protegirem i fomentarem, amb plans de dinamització i el foment de les centralitats, el teixit comercial que amb el seu dinamisme, diversitat, proximitat, llum, aporta un control social als carrers de la ciutat.

Impulsarem i aprovarem una modificació de les Ordenances de Convivència a l'Espai Públic, d'acord amb l'avaluació de la seva aplicació i les necessitats actuals.

Promourem campanyes de sensibilització que fomentin el respecte entre persones i animals combatent l'abandó d'animals de companyia, promovent actuacions conjuntes amb les associacions i entitats dedicades a la protecció dels animals i enfortir la formació d'equips d'agents de l'autoritat municipal especialitzats en la recollida d'animals exòtics, el maltractament i la venda il·legal d'animals en general.

Enfortirem la percepció de la ciutadania de viure en una ciutat segura, confortable i tranquil·la, reforçant el seu sentiment de pertinença, treballant per a la millora de les seves relacions socials.

Anticiparem els conflictes, riscos i amenaces, incorporant una visió i unes **polítiques d'actuació fonamentades en la prevenció.**

Atendrem i participarem en la prevenció i resolució de conflictes de la comunitat en contacte amb el teixit associatiu i les persones.

Sensibilitzar, conscienciar i prevenir situacions de racisme i/o discriminació racial amb les següents mesures

Crearem l'Oficina per a la No Discriminació a tots els municipis amb la incorporació d'una bústia específica de denúncies per a situacions de racisme.

Impulsarem els Plans d'acció local contra el Racisme a partir de la constitució de Taules per a la Convivència, amb la implicació d'entitats, ciutadania i grups de diàleg.

Promourem la celebració i commemoració dels dies assenyalats i importants per a la causa antiracista i l'organització d'esdeveniments d'interculturalitat i antiracisme.

Garantirem la formació per a la prevenció del racisme als cossos de seguretat, als clubs esportius, al teixit associatiu i al professorat i alumnat de les escoles i farem especial èmfasi en el sector immobiliari per evitar la discriminació racial en l'accés a l'habitatge.

4.13 MEMÒRIA DEMOCRÀTICA. EL PAPER DEL MÓN LOCAL I, EN ESPECIAL, DELS MUNICIPIS

L'àmbit local, especialment en les nostres ciutats i pobles, són l'espai natural on s'ha desenvolupat majoritàriament la memòria del nostre país, on perviuen els records de les persones, on trobem les empremtes, i les absències, del nostre passat recent. On molts ciutadans i ciutadanes esperen restitució i justícia o també oblit. Les polítiques de memòria han de donar impuls i ajut als municipis en la recerca d'un rescabament històric i ajudar també a vèncer els problemes que de vegades apareixen en les comunitats petites per encarar amb prou distància el seu passat i els papers

desenvolupats pels seus protagonistes. També és fonamental el paper de les diputacions en el suport als municipis en el desenvolupament de polítiques públiques de memòria.

Podem establir tres grans eixos:

Per una memòria de país des del territori

- Construir una xarxa d'espais de memòria per tot el territori català que es pugui desenvolupar a un ritme raonable, tant per part de la Generalitat com pels ajuntaments i consells comarcals.
- Mapa dels espais de memòria on representin tant les fites en l'àmbit nacional com les petites històries dels diferents indrets. Espais de memòria, plaques commemoratives, espais de record (Stolpersteine), fosses, etc.
- Proveir recursos per als ens locals, fixant uns criteris que puguin ser àmpliament compartits en qüestions relatives a monuments, honors i distincions a escala local, commemoracions, etc. i activant la seva participació en les activitats.

Per una memòria en un context global

- És necessari trobar fórmules de consens per tal d'establir uns vincles entre la política de memòria a Catalunya amb la que es fan a Espanya, la resta d'Europa i internacionalment. Eliminar els possibles conflictes en què els ens locals es puguin trobar, sobretot en fets commemoratius, dates, etc.
- Ajudar els ens locals en l'establiment de vincles i integració en xarxes a escala europea i internacional.

Ajuts i subvencions als ens locals

- Articular un sistema de subvencions i ajuts als ens locals que sigui útil i tingui més concordança amb les necessitats d'administracions locals en tot allò que fa referència a dates de convocatòries, temps d'execució, justificacions, etc.
- Establir un sistema de col·laboracions directes amb els ens locals per desenvolupar activitats de comú interès: tasques de difusió (exposicions, publicacions...), senyalització d'espais de memòria, commemoracions, etc.

4.14 GENT GRAN ACTIVA I PARTICIPATIVA ALS BARRIS I MUNICIPIS

L'1 de gener de 2022, la població a Catalunya de més de 60 anys era d'1.961.593 persones, que representen el 24,98% de la població, i la població de més de 65 anys era d'1.492.335, el que representa el 19,2 % de la població. A més, l'esperança de vida a Catalunya és de les més altes del

món. Segons dades de 2021, l'esperança de vida de les dones és de 86 anys i la dels homes 80,7 anys i, segons l'OCDE, la projecció de vida el 2040 serà de 89,1 anys per a les dones i de 84,6 anys per als homes, el que vol dir que aproximadament el 25% de la població a Catalunya serà major de 65%.

Tenim doncs com a societat molts reptes envers les persones grans i el fenomen de l'envelliment si volem garantir la seva qualitat de vida. El primer és canviar la visió assistencial i la invisibilitat pel fet de ser gran i, per tant, necessitem transformar les polítiques assistencials i de serveis, el model residencial i de salut, la formació continuada, les polítiques d'igualtat, l'abordatge dels mitjans de comunicació envers la gent gran, les noves tecnologies, la mobilitat, construir ciutats més segures i més accessibles i garantir la participació de la gent gran com a part activa de la nostra societat.

La situació provocada per la pandèmia del covid-19 ha posat en evidència la situació que pateixen moltes persones grans. Tenim un elevat nombre de gent gran amb malalties cròniques, soledat no volguda, violència silenciada, precarietat econòmica, bretxa digital, necessitat d'atenció presencial a les administracions i serveis essencials entre d'altres. Aquest és el tercer gran repte.

Considerem les persones grans com a ciutadans de ple dret, amb els mateixos drets i deures que qualsevol altre ciutadà. És per això que la política que es faci des dels municipis ha de buscar la participació de la gent gran en l'elaboració de projectes i en la seva execució, sense cap mena de discriminació. Per aconseguir-ho, cal que la perspectiva de la gent gran impregni tota la política municipal sota el principi de l'envelliment actiu.

L'envelliment actiu es defineix com el procés adreçat a optimitzar les oportunitats de salut física, mental i social que permetin a la gent gran participar activament en la societat sense patir discriminació i gaudir una qualitat de vida bona i independent. L'envelliment actiu és cosa de tots i totes i tots hem de contribuir-hi. Des de les administracions públiques amb polítiques actives, des del teixit associatiu i en actuacions intergeneracionals entre altres.

Objectius i mesures

Portar la perspectiva de gent gran a totes les polítiques municipals

Prenem com a referent per a les polítiques municipals de gent gran el programa “**Ciutats amigues amb la Gent Gran**”, promogut per l'Organització Mundial de la Salut, que proporciona criteris emmarcats en el paradigma de l'envelliment actiu per a la inclusió i la participació de la gent gran en tots els àmbits de la vida comunitària. A la pràctica, implica que la ciutat ha de treballar per adaptar les seves estructures i serveis; per a això resulta indispensable la implicació i el treball de les diferents àrees que integren el consistori. El programa s'estructura en tres àmbits d'intervencions: entorn físic, entorn social i serveis municipals. Aquests àmbits abasten vuit eixos d'intervenció: serveis socials i salut, relacions de suport i ajuda mútua; respecte, desigualtats i condicions d'inclusió; comunicació i informació; participació social i cívics; mobilitat i transport; accessibilitat i ús dels espais públics; i privats; i habitatge.

Impulsarem els Consells Municipals o Comarcals de la Gent Gran per dotar de plans d'actuació o plans estratègics adequats les necessitats de la gent gran de la població o comarca, amb pressupost per a la seva execució i mecanismes de seguiment.

Promourem la participació de la gent gran en tots els consells i taules sectorials municipals per poder participar activament en tota la vida social i política del municipis.

Cobrir les necessitats socials de la gent gran

Actuarem des de l'àmbit municipal, les administracions públiques, empreses i institucions del Tercer Sector i altres serveis essencials (llum, gas, entitats bancàries entre altres), de manera coordinada, impulsant programes d'acció comunitària com el projecte Radars, orientats a prevenir els maltractaments, la violència silenciada, la soledat no volguda entre altres i promovent protocols d'actuació i atenció a la gent gran amb Centres de Salut, entitats bancàries, empreses de serveis, entre altres.

Integrarem progressivament els Casals de Gent Gran en Centres Cívics o Espais Cívics dinamitzadors des de l'àmbit municipal de diferents col·lectius, entre ells el de la gent gran, amb programes específics i alhora actuacions intergeneracionals.

Promourem la creació a tots els municipis d'una regidoria específica de Gent Gran, dotada de suficient pressupost i amb la capacitat d'intervenir en les polítiques de la resta d'àrees municipals per garantir la resposta a les necessitats socials de la gent gran.

EIX 5. TRANSICIÓ ECOLÒGICA I SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL

5.1. CIUTATS I POBLES VERDS, SANS, SOSTENIBLES I RESILIENTS

Els municipis ecosostenibles seran el resultat del procés d'implantació de dues transicions, la transició ecològica de l'economia (TEE) i la transició energètica descarbonitzada i renovable (TER), en el marc d'aconseguir avançar en els Objectius locals de Desenvolupament Sostenible (ODS) i en els compromisos de París de lluita contra l'escalfament global.

La TEE i la TER són una nova oportunitat per liderar una gran i nova transformació de les ciutats i pobles catalans: un procés que implica somniar, repensar i refer els municipis amb noves claus, per fer-los més justos socialment, més humans, amables, saludables i econòmicament i ambientalment sostenibles.

Creiem necessari i urgent establir un nou pacte social, ambiental i territorial entre àrees rurals i urbanes. És urgent abordar els desequilibris i disfuncions entre població i territoris i entre les ciutats i el seu entorn territorial.

Sens dubte, una ciutat és més resilient i saludable per respondre a nous desafiaments quan la ciutadania hi està implicada i és activa. Serà labor de les administracions, especialment dels ajuntaments, implicar i fer participar la gent i els actors locals, acompanyar el treball col·lectiu i fer emergir els projectes ecosostenibles.

Els municipis han d'accelerar els programes per a la mitigació i adaptació climàtica i l'aposta per un nou model energètic sostenible que pot actuar com a vector del canvi urbà. L'estratègia de municipis ecosostenibles ha de posar la sostenibilitat ambiental, la salut i el benestar de les persones en el centre del disseny urbà: amb menor consum d'energia, més electrificat, 100% renovable, en el camí cap a l'autosuficiència energètica i la mobilitat sostenible.

El PSC vol que els municipis catalans tornin a liderar les grans transformacions del nostre país, que ara estan condicionades per la lluita contra l'escalfament global, la TEE i la TER, tant a Barcelona, com a la Regió Metropolitana, Catalunya, Espanya i la Mediterrània.

En aquest context, els Plans de desenvolupament local d'energies renovables i eficiència energètica (PDLR) i la creació de *clústers* verds, seran claus per renovar els nostres polígons d'activitat econòmica i per incentivar l'economia local.

Sota aquest model, ens proposem desplegar 9 línies de treball que traduirem en objectius i mesures. Aquests són:

- Planificació i renovació urbana sostenible i resilient: un model de planificació on la regeneració dels barris sigui l'element vertebrador del nou urbanisme local i l'energia un vector que condiona el model.
- Edificació: ciutats basades en la construcció i rehabilitació sostenible i energèticament eficient i autosuficient.
- Mobilitat: implantació d'una mobilitat sostenible i elèctrica.
- Energia "Emissions Zero": transició cap a un nou model energètic urbà descarbonitzat i desnuclearitzat, basat en l'eficiència energètica, energia 100% renovable, distribuït i més

democràtic. Un model que té el consumidor i la demanda com a eixos del sistema energètic, que tendirà a l'autosuficiència connectada amb balanç net.

- Municipis més saludables: metabolisme urbà, residus i economia circular i foment del consum i l'alimentació sostenibles.
- Estratègies pel foment de l'economia verda i la creació de nova ocupació digna als municipis.
- Optimització de la gestió del cicle de l'aigua als nostres municipis, per un model més sostenible i resiliència.
- Qualitat de l'aire, complir amb els objectius del marc normatiu europeu i de l'OMS, amb mecanismes de reducció i avaluació continuada.
- Polítiques de mitigació del soroll i vibracions per minimitzar els efectes negatius sobre la salut de les persones, equiparables a la contaminació de l'aire per ozó o partícules.

OBJECTIUS I MESURES

Planificar i renovar la planificació i gestió del territori des d'una perspectiva sostenible i resiliència

Desplegar un model de planificació i renovació urbana sostenible i resiliència centrat en la regeneració ecològica dels pobles i ciutats com un element vertebrador del nou urbanisme.

Fomentar la **renaturalització de l'espai urbà** per augmentar la cobertura vegetal i augmentar la biodiversitat urbana.

Implantar un **Pla de millora vegetal i renaturalització dels medis urbans més densos**.

Col·laborar en les grans infraestructures, especialment amb els Ports de Barcelona i Tarragona, per impulsar el seu **Pla d'infraestructures verd** i fomentar la instal·lació i ús d'energies renovables en les instal·lacions portuàries, per compensar les emissions de GEH i la contaminació atmosfèrica i acústica, així com per aprofitar l'espai per produir electricitat renovable per a ús propi i de les ciutats.

Impulsar un model d'edificació basat en la construcció i rehabilitació sostenible i energèticament eficient i autosuficient

Adaptar les normes urbanístiques i de construcció per incloure el procés de TER i els objectius de mitigació i adaptació al canvi climàtic, així com per complir els objectius de la Llei del canvi climàtic a Catalunya, el PNIEC i les directives de la UE vinculades a la TER.

Promoure el **disseny i posada en marxa de plans de rehabilitació energètica d'edificis, simplificant els tràmits municipals i establint una oficina centralitzada**, en el municipi o en àmbits supralocal, per als tràmits i les ajudes per a la rehabilitació d'edificis.

Implantar una mobilitat sostenible i elèctrica

Promoure un **pla municipal de mobilitat elèctrica, propiciant que els taxis tinguin un 80% de flota híbrida o elèctrica**, i el 100% de la flota de vehicles dels ajuntaments sigui elèctrica i el transport d'ús públic elèctric plenament per l'any 2027.

Augmentar un 50% la xarxa pública de carregadors de vehicles elèctrics.

Promoure **plans de mobilitat sostenible per a les empreses o els polígons d'activitat econòmica de la ciutat.**

Fomentar les flotes elèctriques per als vehicles de logística, així com promoure la implementació de mecanismes de control dels circuits de logística, amb la millora de l'eficiència dels moviments de càrrega i descàrrega dins de la ciutat.

Promoure un model energètic basat en la transició energètica cap a les renovables amb la finalitat d'Emissions Zero

Proposar implantar un **Pla de Xoc per accelerar la Transició energètica als municipis de Catalunya vers un model d'energies renovables** com a plans per accelerar la TER als municipis **amb la meta de multiplicar per 10 la generació renovable municipal.**

Implantar, en ajuntaments grans, oficines d'assessorament energètic i, si és factible, crear empreses municipals d'energia, per continuar la tasca de **la lluita contra la pobresa energètica** amb la implantació de mesures d'eficiència i estalvi a les llars afectades. Impulsarem, en els casos d'**empresa municipal d'energia l'autoconsum fotovoltaic amb emmagatzematge**, tant del mateix ajuntament com de la ciutadania.

Promoure **un mínim de rehabilitació energètica d'edificis públics del 6% anual**, per avançar cap a edificis de zero emissions, el doble del que marca la Directiva Europea d'Eficiència Energètica 2018/844/UE, per compensar la inacció dels últims governs del PP.

Simplificar els procediments administratius per a les instal·lacions renovables, amb unes noves ordenances energètiques, i se seguirà amb les subvencions per a les millores energètiques als habitatges i amb les bonificacions en diferents impostos municipals.

Desplegar un **pla de desenvolupament local d'energies renovables i eficiència energètica, que crearà nous nínxols de negoci, nova ocupació local i de qualitat i serà un element clau per a la nova indústria 4.0**, vinculat a un pla de polígons industrials renovables i connectats, basats en la rehabilitació energètica, les noves instal·lacions de renovables especialment les d'autoconsum, l'economia circular, i els vehicles elèctrics.

Optimització de la gestió del cicle de l'aigua als nostres municipis, per un model més sostenible i resilient

Reduir el consum d'aigua tractada potable en usos on la qualitat requerida sigui menor.

Foment de l'aigua regenerada pels sistemes de reg, neteja de carrers o usos industrials.

Potenciar l'ús d'aigües externes a la xarxa potable.

Aprofitament d'aigües freàtiques.

Enjardinaments sostenibles amb requisits baixos de consum d'aigua i resistent a les sequeres i fenòmens meteorològics extrems.

Qualitat de l'aire, complir amb els objectius del marc normatiu europeu i l'OMS

Implantar sistemes de mesura i diagnòstic de la qualitat de l'aire.

Promoure plans d'actuació en episodis de contaminació.

Promoure xarxa de micropulmons amb l'augment de jardins i zones verdes públiques per al control de la temperatura.

Mitigació del soroll i vibracions

Implantar mapes de soroll amb mesures concretes i sistema d'indicadors associats.

Plans d'acció per la millora del soroll a les nostres ciutats.

5.2 ESPAI PÚBLIC, DRET A LA CIUTAT DE TOTS I TOTES

L'espai públic és l'ànima dels nostres pobles, barris, viles i ciutats. La ciutat i el poble comença en allò que compartim, en el que ens és comú, l'espai públic és l'escenari on exercim els drets de ciutadania, com el seu patrimoni compartit per a tota la ciutadania.

L'aposta per un espai públic de qualitat és també una garantia d'equilibri social i territorial, perquè enforteix la seguretat i neutralitza la por a l'altre. L'espai públic és un bé urbà que cal preservar perquè juga un paper fonamental en l'articulació dels barris i viles, com a lloc de convivència i civisme, de benestar, d'educació i d'aprenentatge, i de trobada i intercanvi de tota la ciutadania.

El manteniment d'aquest espai públic de qualitat passa per articular un pacte d'usos que reculli les diverses sensibilitats, i una adaptació a la nova realitat climàtica, convertint-se en un espai que va més enllà de la socialització i esdevé una eina per a l'adaptació i la mitigació de les ciutats al canvi climàtic. Només aconseguirem un espai públic de qualitat si sumem els esforços de l'administració i el civisme de la ciutadania, si prenem consciència que cal adaptar-lo a la nova realitat ambiental, i si enfortim el sentiment de pertinença a una col·lectivitat, i l'orgull de barri, poble i ciutat.

Però també volem deixar palès que, davant la vulneració d'aquests principis, el govern municipal no ha de dubtar a exercir l'autoritat democràtica que li és conferida.

OBJECTIU I MESURES

Socialitzar i respectar l'espai públic de tothom

Promourem un **espai públic amb una àmplia diversitat de funcions**: que sigui un lloc de trobada i socialització, un lloc educatiu i de coneixement, i un lloc saludable i de benestar. Un espai públic modern, que ajudi a fer les ciutats més resilients i que mitiguin el canvi climàtic, donant prioritat i empoderant a la ciutadania.

Com a espai de socialització, promourem l'**ús diferencial de l'espai públic durant el dia i la nit**, facilitant la interacció entre diversos usuaris i usuàries, evitarem l'ociositat de l'espai i la potencial generació d'espais marginals.

Dotarem els **espais públics dels recursos necessaris**, tant en materials com en normes d'ús, que facilitin un model de gestió amb implicació ciutadana i amb la inclusió dels diversos col·lectius d'usuaris i usuàries.

Com a lloc saludable i de benestar, transformarem l'**espai públic per adaptar-lo a la nova realitat climàtica**, fent-los espais confortables al mateix temps que es converteixin amb espais de resiliència i adaptació al canvi climàtic.

Promourem la creació d'**infraestructura verda urbana connectada** a través i, a l'espai públic, on es potenciï la biodiversitat urbana i es quantifiqui amb l'ús d'indicadors per poder fer-ne un seguiment, i es potenciï major presència de verd seguint el model proposat a la Declaració de Viladecans 3-30-300: des de la porta de cada habitatge han de ser visibles com a mínim 3 arbres; la coberta arbòria de cadascun dels barris de les ciutats i municipis sigui de com a mínim un 30%; hi hagi a menys de 300 m de cada habitatge un espai verd d'entitat, amb vegetació i coberta arbòria significativa.

Promourem **plans de naturalització dels municipis** per assolir la ciutat saludable i resilient al canvi climàtic que necessita l'espai públic del segle XXI, integrant-se en la infraestructura verda urbana. Promourem la creació de refugis climàtics en aquelles zones de l'espai públic apropiats que també seran espais de socialització durant tot l'any.

Com a llocs educatius i d'aprenentatge, aprofitarem les diferents característiques pròpies de l'**espai públic com a recurs educatiu** per a les diferents etapes educatives (ensenyament primari, secundari i batxillerat/cicles formatius) i també per a la ciutadania, transformant la mirada que es té de l'espai públic perquè esdevingui una zona d'aprenentatge i experimentació educativa, perquè l'aprenentatge no es limiti de forma exclusiva a l'interior dels habitatges i de les escoles sinó que també el carrer i les places dels municipis esdevinguin veritables *labs* d'aprenentatge i descoberta.

Potenciarem els **actes culturals, científics i de ciència ciutadana a l'espai públic**, fomentant així la socialització, el coneixement científic i la cultura per a tothom.

Potenciarem i dinamitzarem el **sentiment de pertinença al territori, com a espais de proximitat** generant elements identificatius emblemàtics —monuments, referents físics, noms d'espai— per provocar lligams i capacitat d'apropiació de la ciutadania.

Prioritzarem l'espai públic per a les persones, donant preferència al vianant en l'espai en la mobilitat per a l'espai públic, delimitarem l'ús de les terrasses i altres ocupacions privades de l'espai públic de tal manera que es compatibilitzin amb els usos del veïnatge i la ciutadania i que no possibiliti un ús privatiu de l'espai; delimitarem de forma inequívoca per on han de circular per

l'espai públic els VMP i les bicicletes, facilitant espais segregats i deixant lliure d'aquests vehicles l'espai públic.

Treballarem per reforçar les **configuracions urbanístiques pensades en la reducció de la contaminació atmosfèrica i acústica** dels municipis, en dissenys que promouen l'activitat física de la gent i en espais verds i refrescants on reduir la calor. El canvi climàtic exigeix accions pal·liatives de l'efecte illa de calor als nuclis urbans, amb més verd i menys asfalt i ciment.

5.3 TRANSPORT PÚBLIC I MOBILITAT EFICIENT, SOSTENIBLE I A L'ABAST DE TOTS ELS POBLES I CIUTATS

La necessitat de combatre el canvi climàtic, de reduir emissions, i de cercar tecnologies netes s'ha convertit en un objectiu tant o més important que la mateixa eficiència del sistema de mobilitat.

Els municipis que conformen les zones de major densitat poblacional del país (especialment la regió i àrea metropolitana de Barcelona) estan sotmesos a uns nivells de contaminació que excedeixen els límits de contaminació establerts per la UE i l'OMS i constitueixen una amenaça de primer ordre en termes de salut pública.

La Generalitat ha dut a terme poques accions per revertir aquesta situació. I quan ho ha fet ha estat a rebuï de les iniciatives de les administracions locals, com ara l'Àrea Metropolitana de Barcelona. Convé multiplicar els esforços per aconseguir la transició cap a un model de mobilitat sostenible, que serà una de les principals palanques de transformació social i econòmica.

El model de mobilitat abasta molts dels problemes de la nostra societat, com l'eficiència del sector productiu, l'equitat social, el canvi climàtic o la dependència energètica. I de nou, les receptes de les polítiques socialdemòcrates són les de referència a tots els nivells.

Així doncs, cal avançar cap a un model de mobilitat socialment inclusiu i cohesionador, ambientalment respectuós amb la salut dels nostres conciutadans i conciutadanes, catalitzador de la transició energètica i, sobretot, econòmicament revulsiu del creixement del nostre teixit productiu.

Unes ciutats, pobles i comarques que no garanteixen la mobilitat als seus habitants estan permetent una distribució desigual de les oportunitats que aquests i aquestes tenen per accedir als serveis bàsics, els hospitals, els centres educatius, a la feina o en el comerç.

També és la mobilitat sostenible un dels principals reptes en totes les ciutats i pobles que s'estenen al llarg del país, tant a la regió metropolitana com a la resta del territori. En aquests pobles i ciutats s'han d'abordar qüestions com la implantació de zones de baixes emissions (ZBE), previstes com a obligatòries pel govern de l'Estat per a ciutats de més de 50 mil habitants que restringeixin l'accés dels vehicles més contaminants i permetin disposar d'un aire més net tant en el medi urbà com a prop dels principals equipaments. També s'ha de potenciar el transport públic, fonamental per alliberar els centres urbans i les ZBE del predomini del vehicle privat.

Ara bé, des del món local no es poden assolir aquestes fites amb l'èxit desitjable, i per tant exigeix corresponsabilitat entre totes les administracions per desenvolupar un model de mobilitat que sigui respectuós amb el medi ambient i, sobretot, amb la salut de les persones.

Aquesta corresponsabilitat de totes les administracions és necessària per iniciar una nova agenda de prioritats en les infraestructures de transport que s'orienti a reforçar la mobilitat sostenible. Cal prioritzar les infraestructures pendents que avancen en aquesta direcció. I cal també accelerar un marc de col·laboració interadministratiu per millorar els serveis de Rodalies i Regionals i avançar en el desenvolupament d'una tarifació per ús de les infraestructures.

Serà clau l'exigència d'un nou pacte per la mobilitat sostenible, amb implicació directa dels municipis, que impulsarem des de les entitats municipalistes i que hauran d'implicar necessàriament les diputacions i consells comarcals per atendre sobretot els municipis més petits i allunyats dels sistemes actuals de transport, i totes les administracions i empreses que treballen al territori, tant públics com privats.

OBJECTIUS I MESURES

Promoure una mobilitat sostenible amb una mobilitat activa (caminar o anar amb bicicleta), afavorint l'ús del transport públic, i fomentant un ús més racional i ambientalment sostenible del vehicle privat

Fomentar la **renovació de les flotes de transport públic** (autobusos, taxis, ..) cap a vehicles més nets, híbrids i elèctrics.

Impulsar la **creació d'infraestructures de recàrrega dels vehicles elèctrics**, amb punts de recàrrega ràpida repartits pel territori i fomentarem programes d'ajuda perquè els municipis disposin de punts de recàrrega semiràpida en emplaçaments estratègics.

Implantar a tot el territori la Targeta Verda, un nou títol de transport gratuït durant tres anys (renovable cada any) per als ciutadans que decideixin donar de baixa i desballestar un vehicle sense etiqueta ambiental.

Millorar els serveis de mobilitat i les infraestructures de suport

Exigir de la Generalitat la **millora del sistema de transport públic en termes d'oferta, qualitat, fiabilitat, accessibilitat**, amb una política proactiva municipal, però amb la responsabilitat que li pertoca també a l'administració superior.

Impulsar la posada en marxa de Xarxes de Bus d'altres prestacions, amb el desenvolupament de línies exprés adaptades a les necessitats del territori.

Promoure la **construcció de xarxes ciclables allà on sigui possible**, com un vector estratègic per una mobilitat sostenible i saludable.

Promoure la mobilitat sostenible en els desplaçaments per treball

Desenvoluparem els **plans de mobilitat a les empreses (PDE)** en un esforç conjunt entre administracions, empreses i treballadors, incloent-hi aspectes de mobilitat sostenible a la negociació col·lectiva.

Millorarem la **intermodalitat entre el vehicle privat i la resta de mitjans de transport.**

Millorar la **gestió dels aparcaments dissuasius a les estacions de Rodalies**, mitjançant un projecte que vincula l'ús de les places d'aparcament amb l'ús del transport públic (*Park and Ride*).

5.4 CRISI ENERGÈTICA I LA SEVA GESTIÓ ALS MUNICIPIS

Estem compromesos amb el Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia **(1)**: l'any 2030 hem de complir amb la reducció del 55% de les emissions de CO₂ i altres gasos d'efecte hivernacle i l'any 2050 hem de ser neutres climàticament.

La lluita contra els efectes del canvi climàtic i la crisi dels preus de l'energia, requereixen solucions globals i d'àmbit europeu, com s'ha demostrat amb l'acció del Govern d'Espanya amb l'anomenada "excepcionalitat ibèrica" i altres mesures econòmiques i socials.

Però el món local, la ciutadania i els agents econòmics també tenim un paper i uns drets com a consumidors que els ajuntaments incentivarem amb informació, promoció, reivindicació i ajuts, per passar de ser consumidors a ser alhora productors i consumidors.

Els ajuntaments impulsarem la instal·lació d'energies netes, tant en els equipaments municipals com entre els veïns i veïnes, col·laborant i facilitant la seva participació en la transició energètica, a través de l'autoconsum compartit i les comunitats energètiques.

Propostes:

1. Creació de **l'oficina/servei/agent municipal de transició energètica**. Amb l'objectiu d'informar la ciutadania, entitats i col·lectius sobre les seves factures, consums i millora de la seva eficiència i despesa energètica. Empoderar els ciutadans i ciutadanes amb coneixement, assessorant i ajudant-los en les gestions oportunes per a la millora dels seus consums energètics.
2. L'ajuntament impulsarà **la implantació d'energies renovables** informant els veïns i veïnes dels beneficis de les energies verdes, i **promovent l'autoconsum i les comunitats energètiques** mitjançant l'assessorament en la redacció i tramitació dels projectes.
3. Les comunitats energètiques seran, també, **un recurs contra la pobresa energètica** a l'hora de subministrar energia a llars en situació vulnerable.

4. L'ajuntament farà les inversions necessàries per a la **millora i eficiència i de l'enllumenat públic** del municipi.
5. L'ajuntament **instal·larà**, de manera progressiva, **energies renovables** a tots els seus edificis i equipaments municipals. Actuar com a exemple per la ciutadania, estalvi econòmic i compromís mediambiental.

(1) *El Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses per l'energia sostenible local, una iniciativa a Europa per canalitzar i reconèixer la participació del món local en la lluita contra el canvi climàtic, i que ha aplegat milers de ciutats i pobles d'Europa en un moviment únic.*

5.5 BIODIVERSITAT I BENESTAR ANIMAL AL MÓN LOCAL

Aquestes polítiques públiques, en matèria ambiental, han d'anar acompanyades de més espais verds, amb més arbrat, produint una millor i major biodiversitat que redundarà en uns municipis més saludables.

Finalment, no podem deixar passar l'oportunitat per remarcar la necessitat de fer prevenció de riscos naturals en el món local.

El respecte pels animals a la ciutat garanteix un seguit de valors que fan la ciutat més amable, igualitària i acollidora. El paper dels animals en la relació amb els éssers humans és fonamental i cada vegada més, per la qual cosa cal regular-lo i vetllar-ho des de l'ajuntament.

Propostes i mesures:

Impulsar el model de municipis més saludables a la innovació en el metabolisme urbà, màxim aprofitament dels residus, potenciació de l'economia circular i foment del consum i l'alimentació sostenibles

Fomentar la **reducció de les deixalles orgàniques i residus verds enviats als abocadors, així com les deixalles sòlides.**

Potenciar reciclatge d'una major part dels residus generats, maximitzant la reutilització de tot tipus de materials (incloent-hi telèfons mòbils i material electrònic en general) en la línia d'una **estratègia d'economia circular.**

Promoure la **recollida i reutilització dels residus industrials** per a la posterior reutilització, prestant especial atenció als residus de la indústria elèctrica i electrònica.

Fomentar les **dietes sostenibles i saludables en escoles i altres equipaments públics, incloent en les dietes escolars i dels serveis públics** (hospitals, residències...) els aliments de proximitat, biològics, baixos en consum de carns vermelles.

Desenvolupar **estratègies per evitar el malbaratament d'aliments**.

Estratègies pel foment de l'economia verda i la creació de nova ocupació digna als municipis

Desenvolupar Plans **d'ocupació en economia verda**.

Incloure **clàusules mediambientals als plecs de contractació pública**. Elaborar protocols de contractació amb clàusules mediambientals.

Promoure **criteris de circularitat** en els esdeveniments públics.

Protecció dels animals domèstics, per una protecció integral de tots els éssers vius que viuen als municipis

Vetllarem per a la **defensa dels drets dels animals** des de l'ajuntament, i els **drets, les obligacions i deures dels seus amos**.

Crearem una **Oficina d'Animals/Regidoria de Benestar Animal**, amb l'objectiu de desenvolupar noves iniciatives en favor dels animals.

Actualitzarem l'**Ordenança Municipal de Tinença d'Animals** que s'elaborarà vetllant en tot moment pel benestar animal i el respecte animal i així també, l'ordenança de civisme per tal de sancionar l'incivisme d'aquelles persones que tenen gossos i no en recullen els excrements, o no tenen xipats els seus animals domèstics o inscrits en el cens municipal.

Promourem l'ensinistrament dels gossos i gats abandonats per tal que puguin ser **aptes per a fer tasques de vigilància, policials, socials i terapèutic**.

Millorarem el **nombre de correccans i l'estat de conservació i neteja** dels existents.

Implantarem el **programa CER (Capturar-Esterilitzar-Retornar) a les colònies felines** urbanes com mètode més eficaç per a la gestió ètica.

Garantirem que el **control i gestió de les poblacions animals (plagues)** es porti a terme amb mitjans respectuosos i ètics amb el medi i la dignitat dels animals.

Treballarem per a declarar el nostre municipi com a espai *pet friendly* -**ciutat amiga dels animals**- i fomentarem el turisme *pet friendly* nacional i internacional.

Incorporarem el nostre municipi dins el **programa VIOPET** i igualment donarem protecció a aquells animals que perden el seu tutor per temes de salut o per altres circumstàncies sobrevingudes.

Promourem la creació del **Refugi d'Animals Abandonats Municipal**, a fi d'evitar que la tasca de la cura i protecció dels animals abandonats esdevingui negoci.

Impulsarem la **figura del veterinari municipal** com a part integrant de la plantilla del nostre ajuntament.

Des de l'ajuntament es faran els **avisos previs pertinents als propietaris d'animals** quan al municipi esdevingui l'ús de pirotècnia per les festes majors o de barri.

Fomentarem el **voluntariat vinculat al benestar animal**.

Promourem l'augment dels **espais a les platges** on puguin accedir les famílies amb els seus animals.

Promourem l'**ús d'una ampolla d'aigua per netejar els orins** dels nostres animals al carrer.

Elaborarem el corresponent **protocol de detecció i actuació en els supòsits de maltractament animal**.

Sancionarem els **abandonaments animals domèstics** per mitjà de sancions.

Millorarem les **colònies felines urbanes del nostre municipi**, amb el mobiliari adient, dotant els alimentadors de credencials identificatives de l'ajuntament.